

Kúria

ítélete

Az ügy száma:	Bhar.II.307/2024/14.
A határozat szintje:	harmadfok
A tanács tagjai:	Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke Dr. Metzing Márton, előadó bíró Dr. Somogyi Gábor, bíró Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	nyilvános ülés
Az ülés napja:	2024. május 9., május 16.
Az ügy tárgya:	költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények
Terhelt:	I. rendű, II. rendű, IV. rendű, VII. rendű, XXII. rendű, XXVI. rendű
Első fok:	Kecskeméti Törvényszék, 15.B.178/2012/615., ítélet, tárgyalás, 2021. december 22.
Másodfok:	Szegedi Ítéltábla, Bf.I.641/2022/40., ítélet, nyilvános ülés, 2023. május 10.
Rendelkező rész	

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését elbírálva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.641/2022/40. számú ítéletét II. rendű, IV. rendű, XXII. rendű, XXVI. rendű vádlott és a cég 1 tekintetében megváltoztatja.

A II. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntetében [1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont].

A II. rendű vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette miatt emelt vád alól felmenti [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], míg az ellene 7 rendbeli, 3 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], az ellene 5 rendbeli, 3 esetben folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és az ellene 3 rendbeli, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentettnek tekinti.

A II. rendű vádlott terhén fennmaradó bűncselekményeket 20 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 26 rendbeli, 14 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], 5 rendbeli, 1 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségének [Btk. 310. § (1) bekezdés] és 70 rendbeli, 42 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (korábbi Btk. 276. §) minősíti.

A halmazati büntetést a II. rendű vádlottal mint bűnszervezetben elkövetővel szemben szabja ki.

A II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést 400 (négy száz) napi tétel pénzbüntetésre enyhíti. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.500 (kétezer-öt száz) forintban határozza meg. Az így kiszabott 1.000.000 (egymillió) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

A IV. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki folytatólagosan, társtettesként elkövetett pénzmosás büntettében [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont].

A IV. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 9 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 9 rendbeli, 8 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és 29 rendbeli, 24 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (korábbi Btk. 276. §) minősíti.

A halmazati büntetést a IV. rendű vádlottal mint bűnszervezetben elkövetővel szemben szabja ki.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére és az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi, és a IV. rendű vádlottat 1 (egy) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A kiszabott szabadságvesztésből a IV. rendű vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra.

A XXII. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki folytatólagosan, társtettesként elkövetett pénzmosás büntettében [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont].

A XXII. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 4 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 3 rendbeli, 2 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] és 19 rendbeli, 10 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (korábbi Btk. 276. §) minősíti.

A halmazati büntetést a XXII. rendű vádlottal mint bünszervezetben elkövetővel szemben szabja ki.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére és az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi, és a XXII. rendű vádlottat 1 (egy) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A kiszabott szabadságvesztésből a XXII. rendű vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra.

A XXVI. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntettében [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont].

A XXVI. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 3 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 5 rendbeli, folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettének [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és 17 rendbeli, 12 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének (korábbi Btk. 276. §) minősíti.

A halmazati büntetést a XXVI. rendű vádlottal mint bünszervezetben elkövetővel szemben szabja ki.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére és az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi, és a XXVI. rendű vádlottat 1 (egy) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A kiszabott szabadságvesztésből a XXVI. rendű vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra.

A cég 1 ellen indított büntetőeljárást megszünteti.

A XXVI. rendű vádlott személyazonosító igazolványának száma: ...

Egyebekben a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét II. rendű, IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott tekintetében, továbbá VII. rendű vádlott és a cég 2 tekintetében helybenhagyja.

Az I. rendű vádlott védője által a másodfokú ítélet ellen bejelentett másodfellebbezést elutasítja.

I. rendű vádlott tekintetében a másodfellebbezéssel támadott ítéletet hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Kötelezi II. rendű vádlottat, hogy a harmadfokú eljárásban felmerült 37.985 (harminchétezer-kilencszáznyolcvanöt) forint, IV. rendű vádlottat, hogy a harmadfokú eljárásban felmerült 29.268 (huszonkilencezer-kétszázhatvannyolc) forint büntügyi költséget az államnak fizesse meg, míg a harmadfokú eljárásban felmerült 56.266 (ötvenhatezer-kétszázhatvanhat) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Indokolás

[1] **I.** A Kecskeméti Törvényszék a 2021. december 22-én meghozott 15.B.178/2012/615. számú ítéletével

– I. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 310. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], számvitel rendjének megsértése büntette [korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) pont], bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], csalás büntettének kísérlete [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont], 27 rendbeli, 24 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 32 rendbeli, 18 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], 7 rendbeli, egy esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés], 2 rendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) és 79 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati

büntetésül 2 év 8 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Vagyonefelkobzást rendelt el az I. rendű vádlottal szemben 51.799.844 forint erejéig. Egyidejűleg az I. rendű vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], valamint 11 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

– II. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], 27 rendbeli, 24 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 32 rendbeli, 18 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], 7 rendbeli, egy esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] és 78 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 300 óra közérdekű munkára ítélte. Egyidejűleg a II. rendű vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], valamint 11 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

– IV. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], 9 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 9 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és 25 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Egyidejűleg a IV. rendű vádlottat az ellene 4 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], valamint 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

– VII. rendű vádlottat 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 6 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, valamint előzetes mentesítésben részesítette.

– XXII. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], 4 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 3 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] és 18 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Egyidejűleg a XXII. rendű vádlottat az ellene 3 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], valamint 6 rendbeli, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

– XXVI. rendű vádlottat folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], 3 rendbeli

folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], 5 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és 17 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Egyidejűleg a XXVI. rendű vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], valamint 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. május 10-én kihirdetett Bf.I.641/2022/40. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és

– az I. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 20 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntették [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés b) pont első és második fordulat, hét esetben (4) bekezdés b) pont első és második fordulat, tizenkettő esetben (3) bekezdés b) pont első és második fordulat], 79 rendbeli bűnsegédként, 43 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §), 2 rendbeli, egy esetben bűnsegédként elkövetett csalás büntették kísérletének [Btk. 373. § (1) bekezdés első, egy esetben (4) bekezdés a) pont, egy esetben (5) bekezdés b) pont] és 4 rendbeli folytatólagosan, három esetben bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntették [Btk. 399. § (2) bekezdés nyolcadik fordulat, három esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] minősítette. Mellőzte a bűnszervezetben elkövetésre való utalást, és az I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 év 4 hónapra súlyosította azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vagyonekobzást 58.619.018 forintba rendelte el az I. rendű vádlottal szemben. Az I. rendű vádlottat az ellene 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés a) pont], 3 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, kettő esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette;

– a II. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 20 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntették [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés b) pont első és második fordulat, hét esetben (4) bekezdés b) pont első és második fordulat, tizenkettő esetben (3) bekezdés b) pont első és második fordulat] és 78 rendbeli bűnsegédként, 42 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősítette. Mellőzte a bűnszervezetben elkövetésre utalást, és a II. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetést 1 év börtönben végrehajtani rendelt, de végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre súlyosította azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből – annak végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A II. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Egyidejűleg a II. rendű vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat] és 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba)

alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette;

– a IV. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 12 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, négy esetben (4) bekezdés b) pont első és második fordulat, nyolc esetben (3) bekezdés b) pont első és második fordulat] és 25 rendbeli bűnsegédként, 18 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősítette. Mellőzte a bünszervezetben elkövetésre való utalást, és a IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből – annak végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A IV. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Egyidejűleg a IV. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette;

– VII. rendű vádlottat az ellene 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés első fordulat, (3) bekezdés] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (korábbi Btk. 276. §) miatt emelt vád alól felmentette;

– a XXII. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 7 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, három esetben (4) bekezdés b) pont első és második fordulat, négy esetben (3) bekezdés b) pont első és második fordulat] és 18 rendbeli bűnsegédként, 7 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősítette. Mellőzte a bünszervezetben elkövetésre való utalást, és a XXII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette, mellőzve a közügyektől eltiltás kiszabását. Megállapította, hogy a XXII. rendű vádlott a kiszabott szabadságvesztésből – annak végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A XXII. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Egyidejűleg a XXII. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette;

– a XXVI. rendű vádlott terhére megállapított bűncselekményeket 8 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, egy esetben (4) bekezdés b) pont első és második fordulat, hét esetben (3) bekezdés b) pont első és második fordulat] és 17 rendbeli bűnsegédként, 12 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének (Btk. 345. §) minősítette. Mellőzte a bünszervezetben elkövetésre való utalást, és a XXVI. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette, mellőzve a közügyektől eltiltás kiszabását. Megállapította, hogy a XXVI. rendű vádlott a kiszabott szabadságvesztésből – annak végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A XXVI. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Egyidejűleg a XXVI. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba)

alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[3] II. 1.1. A másodfokú ítélet ellen a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség jelentett be másodfellebbezést I. rendű, II. rendű, IV. rendű, VII. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott, valamint a cég 2 és a cég 1 terhére, a felmentéssel érintett bűncselekményekben a bűnösség megállapítása, a cselekmények váddal egyező minősítése és a kiszabott büntetés súlyosítása, illetve a jogi személyekkel szembeni intézkedés alkalmazása érdekében. Ugyancsak másodfellebbezést jelentett be I. rendű vádlott védője, valamint XXVI. rendű vádlott, aki azonban a fellebbezését utóbb, a harmadfokú eljárásban visszavonta.

[4] 1.2. A fellebbviteli főügyészség másodfellebbezésének indokolása szerint a másodfokú bíróság az I/3. tényállási pontban alaptalanul, a logika szabályainak meg nem feleltethető következtetéssel módosította az elsőfokú bíróság által megállapított, megalapozott tényállást a VII. rendű vádlottat érintő tudati tények tekintetében. Erre tekintettel úgy látta, hogy éppen a másodfokú bíróság általi tényjavítás okozta a tényállás részbeni megalapozatlanságát, egyúttal indítványozta, hogy a Kúria rekessze ki az ítéletábra általi tényállás-módosítást, és a törvényszék által megállapított tényállás alapján állapítsa meg a másodfokon felmentett VII. rendű vádlott bűnösségét. Ezzel párhuzamosan úgy vélekedett, hogy a cég 2-vel szembeni intézkedés alkalmazásának a törvényi alapja is fennáll.

[5] Nem osztotta az ítéletábra indokait a II. tényállási pontban foglalt cselekmény jogi értékelését illetően sem. Megítélése szerint az ítéletábra e körben nem volt tekintettel arra, hogy a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott által az I. rendű vádlott iránymutatásai szerint végrehajtott pénzügyi műveletek egy része arra irányult, hogy a fiktív számlák teljesítése során átutalt összegeket a számlabefogadó részére visszajuttassák. E magatartások másik része azonban azt célozta, hogy a bűnös eredetű pénzösszegek e jellegét elleplezzék, azon nyomon követhetőségét megakadályozzák, egyúttal a bűncselekmények elkövetéséből származó hasznot legális jövedelemként az érintett személyek megszerezzék. Ezzel a pénzmosáshoz nyújtott bűnsegély tanúsításával vádolt vádlottak is tisztában voltak. Mindebből arra a következtetésre jutott, hogy a felsorolt vádlottak segítő magatartásának az elsőfokú ítélettel megállapított tényállásból történő mellőzése ugyancsak részbeni megalapozatlanságot eredményezett, amelyet ez esetben is a tényállás-módosítás mellőzésével tartott orvosolhatónak. Megjegyezte továbbá, hogy a másodfokú ítélet indokolása a [316]-[317] bekezdésben elírást tartalmaz, mert a XXVI. rendű vádlottra tett megállapítások helyesen a XXV. rendű terhelte vonatkoznak.

[6] Hasonlóképpen, a IV. tényállási pont tekintetében is úgy látta, hogy éppen az ítéletábra általi revízió okozta a tényállás hiányosságából, illetve a téves ténybeli következtetésből eredő részleges megalapozatlanságát. Bizonyítottanak tartotta ugyanis, hogy a vádbeli gépkocsikat az I. rendű vádlott tényleges irányítása alatt álló cégek vásárolták meg az Európai Unió területén, az importált és belföldön értékesített járművek belföldi forgalomba hozatalát terhelő adófizetési kötelezettség pedig e gazdasági társaságokat terhelte. Azaz, a gépjármű-kereskedelem koordinálását az I. rendű vádlott végezte, döntést hozva róla, hogy az egyes gépkocsik mely cég nevére kerüljenek, illetve milyen módon történjen az adó megfizetésének elkerülése. Ehhez képest a nyomozás során nem azonosított és vádemeléssel nem érintett személyek a potenciális vásárlói igényeket közvetítették az I. rendű vádlottnak, ilyen módon segítséget nyújtva részére a kereskedői tevékenységéhez. A bevallási, adófizetési kötelezettség tehát az I. rendű vádlott irányítása alatt álló gazdasági társaságokat terhelte, így a vád tárgyát képező bűncselekményt is az I. rendű vádlott valósította meg közvetett tettesként.

[7] A megalapozott és hiánytalan tényállás megállapításához nem tartotta mellőzhetőnek a gépkocsikat importáló cégek adóbevallásaira és az eltitkolt áfa összegére vonatkozó

adatokat tartalmazó táblázatoknak az elsőfokú ítélet szerinti tartalommal való visszaemelését a tényállásba.

[8] A számvitel rendjének megsértése tekintetében hangsúlyozta, hogy az érintett gazdasági társaságok számviteli iratanyaga teljes egészében hiányzott, ami az egyes gazdasági társaságok vagyoni helyzetének megállapítását nemhogy legalább 20%-os eltérést eredményezően, hanem teljes egészében lehetetlenné tette. E körben a szakértő kirendelését is lehetetlennek tartotta, utalva rá, hogy nem áll rendelkezésre olyan okirat, amely alapján a másodfokú bíróság által hiányolt szakértői bizonyítást le lehetne folytatni. Az iratoknak a megőrzési kötelezettség elmulasztására visszavezethető hiánya pedig álláspontja szerint nem vezethet a büntetőjogi felelősség alóli mentesüléshez.

[9] Az I/3. tényállási pontban írt cselekmény jogi minősítését illetően a társasági adónemre megvalósult cselekmény miatt is megállapíthatónak tartotta a VII. rendű vádlott bűnösségét. Okfejtése szerint a tartalmilag hiteltelen számlák alapján áfa adónemben gyakorolt jogsértő adólevonási jog miatti bűnösség megállapítása mellett nem maradhat értékelés nélkül az ilyen bizonylatok könyvelésben történő szerepeltetése következtében más adónemben keletkezett adóhiány okozásának ténye sem. Az ellentétes álláspont ugyanis az illegális tevékenység során keletkezett költségek elismerését jelentené.

[10] A másodfokú bíróság indokaival szemben úgy látta, hogy az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott is bünszervezeti elkövetőként valósította meg az I. elbíráláskori törvény szerinti fogalmi elemei közül a konspiratív elkövetést is megállapíthatónak tartotta, utalva rá, hogy az érintett vádlottak a kialakított számlagyár működtetése során eredményesen törekedtek úgy eljárni, hogy tevékenységük mibenléte a hatóságok előtt lehetőleg rejtve maradjon. A konspiratív, az átláthatóságot nehezítő körülmény a jelen ügyben éppen az volt, hogy a vádlottak nem egymást követő cégeken keresztül számláztak fiktíven, hanem a megrendelők által igényelt fiktív számlákat jelentős számú beszámlázó cég felhasználásával állították ki. A szerteágazó céghálózat tényállás szerinti működtetése többszintű számlázási lánc kialakításának hiányában is csak a vádlottak magas szintű, a bünszervezet megállapításához szükséges konspirációján keresztül történhetett. A külföldi állampolgárságú ügyvezetők megválasztása ugyancsak hozzájárult, hogy a bűnös tevékenységre nehezebben derüljön fény. Végül, a fellebbviteli főügyészség a vádlottaknak a lehallgatott telefonbeszélgetés során használt nyelvezetét is kifejezetten a lelepleződés megakadályozását szolgáló virágnyelvként értékelte.

[11] 2.1. A Legfőbb Ügyészség a BF.1001/2020/9. számú átiratában a fellebbviteli főügyészség másodfellebbezését módosított, illetve kiegészített tartalommal tartotta fenn.

[12] Rögzítette, hogy az I/3. tényállási pontot érintően az ítélet tábla formálisan nem hozott felmentő rendelkezést az I. rendű és a II. rendű vádlott tekintetében, mert a költségvetést károsító bűncselekmény miatti felmentő rendelkezés az I. rendű vádlott esetében az I/18. és a IV. pontbeli, míg a II. rendű vádlott esetében az I/18. pontbeli cselekményre vonatkozik. Az I/3. pontban ugyanakkor az ítélet tábla az elbíráláskori büntetőtörvényt alkalmazta, és megállapította a vádlottak bűnösségét azzal, hogy a társasági adónemben okozott hiányt nem róta a terhükre. Erre tekintettel az indokolt ügyészi másodfellebbezés azon részét tartotta fenn, amely a tényállási pontban az I. rendű és a II. rendű vádlott bűnösségének a költségvetést károsító cselekmény tekintetében az elsőfokú ítélettel egyező tényállás és minősítés mellett történő megállapítására irányul. Nyomatékosította, hogy a másodfokú ítélet I/18. pontbeli felmentő rendelkezését az ügyészi másodfellebbezés sem az I. rendű, sem a II. rendű vádlott esetében nem sérelmezi.

[13] Az I. rendű vádlott védője és a XXVI. rendű vádlott védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezést törvényben kizártnak tartotta, mert azok kizárólag az ellentétes döntéssel nem érintett, azaz az első- és a másodfokú eljárásban egyaránt bűnösség alapját

képező bűncselekmények megállapítását sérelmezték. Emellett az I. rendű vádlott védője által bejelentett fellebbezés megítélése szerint elkésettnek is tekintendő, mert a kézbesítés útján közölt ítélet elleni fellebbezését a védő a Be. 582. § (3) bekezdésében írtakkal ellentétesen a kézbesítéstől számított nyolc napon túl terjesztette elő.

[14] Megítélése szerint az első- és a másodfokú bíróság egyaránt megtartotta az eljárási szabályokat, és nem vétett sem a Be. 607. § (1) bekezdése, sem a 608. § (1) bekezdése, sem a 609. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértést.

[15] A Be. 619. § (1) bekezdésében és (4) bekezdésében írt szabályok alapján kifejtette, hogy a tényállás megalapozottságának vizsgálata az I/3., a II., valamint a IV. tényállási pontban írt cselekményekre terjed ki.

[16] Az I/3. pont körében osztotta az ügyészi másodfellebbezés érveit, hogy a másodfokú bíróság a megalapozott tényállás módosításával maga idézte elő a tényállás részbeni megalapozatlanságát, amely e módosítások kirekesztésével orvosolható. Ez pedig a VII. rendű vádlott bűnösségének megállapítását vonja maga után. Egyidejűleg szükségesnek tartotta a társasági adóhiánnyal kapcsolatos ítéleti ténymegállapítás visszaemelését is, és ezzel összefüggésben az I. rendű és a II. rendű vádlott bűnösségének a társasági adónemben okozott vagyoni hátrány miatti megállapítását.

[17] Maga is akként foglalt állást, hogy a II. pontban az ítéletábra téves jogi álláspontjára visszavezethető okból mellőzte az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott segítő magatartásának megállapítását. Az adóelkerülési célzatú, illetőleg az attól időben is elkülönülő, a pénzösszegek nyomon követését megnehezítő, illetve a jövedelmek legális eredete látszatának megteremtését célzó, és ahhoz segítséget nyújtó magatartással végrehajtott pénzügyi műveletek nem értékelhetők azonosan, a vádlottak ez utóbbi tevékenységét ugyanis már nem az adócsalásokhoz, hanem a pénzmosásokhoz kapcsolódó bűnszegédi bűnrészességgént szükséges értékelni.

[18] Fenntartotta továbbá, hogy az ítéletábra által a IV. pontban megállapított tényállás hiányos, továbbá téves ténybeli következtetés eredményeként részben megalapozatlanná vált. Megítélése szerint a megalapozott és hiánytalan tényállás megállapítása érdekében nem mellőzhető az egyes autókat importáló cégek adóbevallásaira, és az eltitkolt áfa összegére vonatkozó adatokat tartalmazó táblázatoknak az elsőfokú ítélettel egyező tartalommal való visszaemelése a tényállásba, és ezzel párhuzamosan az I. rendű vádlott bűnösségének közvetett tettesi minőségben való megállapítása.

[19] Ugyancsak az indokolt másodfellebbezéssel azonos álláspontot foglalt el a számvitel rendjének megsértése büntettét érintő tényállás részbeni megalapozatlanságát illetően, kifejtve, hogy éppen a másodfokú bíróság tett iratellenes megállapításokat az elsőfokú bíróság okszerű bizonyítékértékelésével szemben. A tényállás-módosítás indítványozott kirekesztése pedig ez esetben is szükségképpen az I. rendű vádlott bűnösségének megállapítására kell vezessen a vád tárgyát képező 9 rendbeli számvitel rendjének megsértése büntettében.

[20] Megerősítette, hogy az áfa adónemre elkövetett adócsalás mellett a társasági adónemben megvalósult cselekmény miatt is megállapítható a büntetőjogi felelősség.

[21] Maga is úgy látta, hogy az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott tekintetében a bünszervezetben elkövetés vizsgálata az alkalmazandó büntetőtörvény megválasztására kihatással bír, ezért azt a harmadfokú eljárásban, mint az ellentétes döntéssel összefüggő, a büntetés kiszabását érintő rendelkezést vizsgálni kell. A konspiráció meglétét pedig a Legfőbb Ügyészség is igazoltnak látta, utalva az Alkotmánybíróság 3029/2024. (I. 24.) AB határozatának [39] bekezdésében írtakra.

[22] Fenntartotta a cég 2-vel mint eljárás alá vont jogi személlyel szembeni pénzbírság kiszabására irányuló indítványt is, ugyanakkor a cég 1 tekintetében a jogi személlyel szemben

alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) 16. § (1) bekezdés b) pontjának felhívásával az eljárás megszüntetésére tett indítványt, mert a gazdasági társaságot a másodfokú ítélet meghozatalát követően, 2023. augusztus 14-én – felszámolására tekintettel – törölték a cégnyilvántartásból.

[23] 2.2. Az I. rendű és a XXII. rendű vádlott védője fellebbezésének indokolásában utalt a bizonyítás Be. 7. §-ában írt alapvetéseire.

[24] A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 206/A. §-ában írt rendelkezéseket is áttekintve nem tartotta felhasználhatónak az eljárás megindítását megelőzően elrendelt titkos információgyűjtés eredményét. Az I. rendű vádlott tekintetében adott engedély ugyanis nem a lehallgatott telefonra szólt, ráadásul a titkos adatszerzés korábbi Be. 203. § (5) bekezdésében írt szabályaival szemben 180 napon túli időtartamban volt folyamatban. E 180 napon bőven túl eső időpontban megtett feljelentés ekként a haladéktalanság törvényi követelményét is sérti, még annak mérlegelésével is, hogy mekkora időráfordítás szükséges a titkos információgyűjtés során felgyűlt információtömeg feldolgozásához.

[25] A Btk. bünszervezetre vonatkozó fogalommeghatározását elemezve arra a következtetésre jutott, hogy – a társas elkövetés más formáival való összevetésében – bünszervezetként csak a legmagasabb fokon szervezett és legveszélyesebb bűnelkövetői szervezetek értékelhetők. Álláspontja szerint a bünszervezet fogalmát, a 2019. évi LXVI. törvény 107. §-át azért módosította a jogalkotó, mert a korábbi szabályozás fogalmi rendszere felhígult.

[26] A hatályos törvény szerinti törvényi ismérveket sorra véve nem látta ténybeli alapját, hogy a vádlottak – külön kiemelve a XXII. rendű vádlottat – egymásra szándékerősítő hatást gyakoroltak volna, noha megítélése szerint ez a hierarchikus működés fogalmi összetevője. Azt pedig a Szegedi Ítéltábla is helyesen zárta ki, hogy a vádlottak magatartásában a konspiráció felismerhető lenne. Hiányolta továbbá a vádlottak részéről a bünszervezetben való elkövetés tudatát, illetve az erre vonatkozó ítéleti ténymegállapítást.

[27] A IV. pontbeli cselekménnyel kapcsolatban utalt az I. rendű vádlott egyes vallomásaira, illetve észrevételeire, amelyben foglaltakat maga is irányadónak tartott. A másodfokú ítélet indokaival egyetértve nem tartotta igazolhatónak, hogy a IV. pontban írt, a költségvetést károsító cselekményeket tettesként ki hajtotta végre, ehhez az I. rendű vádlott milyen módon nyújtott segítséget, szakértő hiányában nem állapítható meg a költségvetést ért „kár”, nem igazolható a bünszervezet fennállta, amiként az sem, hogy az I. rendű vádlott egyetlen gépkocsit is behozott volna az országba, vagy erre utasítást adott volna bárki részére.

[28] Indítványozta ezért a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a védenccel szemben kiszabott büntetés enyhítését, egyebekben pedig a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

[29] 2.3. A VII. rendű vádlott védője a Kúriára benyújtott észrevételében a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését alaptalannak tartotta.

[30] Megítélése szerint a másodfokú bíróság nem csupán a III. rendű terhelt vallomását, de a vitatott számlák mögött álló gazdasági esemény megvalósulására vonatkozó elsőbírői álláspontot is felülmérlegelte, amit viszont az ügyészség a fellebbezésében nem vitatott. Ebből következően nem látta cáfolhatónak, hogy a vádbeli számlák mögött valós gazdasági esemény zajlott.

[31] A fellebbviteli főügyészség álláspontját vitatva nem tartotta helytállónak, hogy az elsőfokú bíróság által az I/3. pontban megállapított tényállás megalapozott lett volna. Ehhez képest a tényállás hiányos, mert nem tünteti fel, hogy ki, mikor és hogyan kereste fel a cég 2

részéről akár a III. rendű terheltet, akár az I. rendű vádlottat. Leszögezte, hogy a VII. rendű vádlott egyikükkel sem találkozott.

[32] A tényállás továbbá részben felderítetlen, mert az elsőfokú bíróság indítvány ellenére sem folytatott bizonyítást arra, hogy a cég 2 által befogadott számlákon megjelölt alkatrész-beszerzés más eladótól ugyan, de ténylegesen megtörtént-e. E körben a tényállás az ügyiratok tartalmával is ellentétes, mert több tanú is megerősítette ezt, valamint maga a III. rendű terhelt is elmondta, hogy a fiktív számlákra azért volt szüksége, hogy az általa számla nélkül beszerzett alkatrészekről számlát tudjon adni.

[33] A III. rendű terhelt vallomását ugyanakkor az elsőfokú bíróságtól eltérően nem tartotta sem tényfeltárónak, sem részletesnek, amelyet a különböző vallomásaiból származó idézetek összehasonlításával látott igazolhatónak. Olyan tartalmú vallomást pedig a III. rendű terhelt egyáltalán nem tett, amit a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség fellebbezése tulajdonított neki, azaz, amiben elmondta volna, hogy mások mellett a cég 2 részére is közvetített fiktív számlákat, amelyek mögött nem volt gazdasági esemény.

[34] A VII. rendű vádlott ugyanakkor elmondta, hogy az alkatrész-beszerzés a VIII. rendű terhelt feladatát képezte, a VIII. rendű terhelt pedig ezt nem cáfolta, ezért – álláspontja szerint – ezt kell tényként elfogadni. Okszerűnek vélte ezért a másodfokú bíróság ténybeli következtetését, amely szerint a cég 2 nevében ismeretlen személy szerezte be a vádbeli fiktív számlákat. A VII. rendű vádlott tudattartalmát illetően ezért arra vont következtetést, hogy tudata nem fogta át a számlák valótlán tartalmát, függetlenül attól, hogy a fiktív számlák könyvelésbe való befogadása kinek állt érdekében. Indítványozta ezért, hogy a Kúria az ítéletét a másodfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítsa.

[35] Utalt továbbá arra is, hogy a cég 2 a vádirat benyújtását megelőzően a fiktív számlák vonatkozásában önellenőrzést hajtott végre, és az ennek alapján kimutatott adótartozást megfizette. Az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. 310. § (6) bekezdése szerint az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az adótartozását kiegyenlíti. Ezzel szemben az elbíráláskori Btk. 396. § (8) bekezdése ilyen esetben csak korlátlan enyhítést biztosít, de a Btk. 396. § (1)-(6) bekezdésében írt valamennyi cselekmény tekintetében. Az ügyészség által bejelentett másodfellebbezés alapossága esetén ezért az elbíráláskori törvény alkalmazását vélte szükségesnek.

[36] 2.4. A XXVI. rendű vádlott védője ugyancsak észrevétellel élt a fellebbviteli főügyészség fellebbezésében, illetve a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra.

[37] Álláspontja szerint a XXVI. rendű vádlott esetében a másodfellebbezés lehetősége a felmentő rendelkezéssel szemben nyílt meg, és az ügyészség ezt meghaladóan bejelentett fellebbezése törvényben kizárt.

[38] A felmentő rendelkezés ellen irányuló fellebbezés pedig a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságát kiküszöbölő mérlegelési tevékenységét támadja, amely – a másodfokon módosított tényállás megalapozottsága mellett – nem foghat helyt. A másodfokú bíróság a tényállás megalapozottá tétele mellett a cselekmények jogi minősítése kapcsán is helyes jogi álláspontját rögzítette. A XXVI. rendű vádlott a tényleges munkaviszonya alapján tényleges bűncselekményt meg nem valósító munkát végzett, amely után munkabérre volt jogosult. Hivatkozása szerint a tényállásban nem jelenik meg, hogy a XXVI. rendű vádlott a munkaviszonyán túl bármilyen, konkrétan bűncselekményhez kapcsolódó pénzügyi műveletben vett volna részt. Ebből következően a harmadfokú eljárásban a Be. 619. § (3a)-(3b) bekezdéseinek alkalmazására nem látott módot.

[39] Az Alaptörvény 28. cikkét idézve utalt az elbíráláskori Btk. bünszervezet fogalmát megalkotó törvénymódosítás jogalkotói indokolására, amely a korábbi fogalom tekintetében

is kifejezte a jogalkotói akaratot, illetve az azzal szembemenő gyakorlatot. E körben a törvényi indokolás külön kitért a jogalkalmazói gyakorlat jogalkotói szándékkal szembemenő hibáira. Ezért illesztette a jogalkotó a bünszervezet fogalmi elemei közé a hierarchiát és a konspirációt.

[40] Megítélése szerint az elsőfokú ítélet e körben nem csak a törvényi ismérveket értelmezte kitérően, de a vádlottak személyére sem bontotta le vizsgálódását, összefoglalóan „vádlottak”-ról szót ejtve.

[41] Az ügyészség másodfellebbezésének érveivel szemben nem látott olyan bizonyítékot, ami alátámasztaná, hogy a XXVI. rendű vádlott tevékenységének a kívülálló előtti rejtve maradására törekedett volna, bárkivel virágnyelven beszélgetett volna, bármely cégek „cserélgetéséről”, „váltogatásáról” tudomással bírt volna. Semmilyen ügyészi érv nem tartalmaz adatot a XXVI. rendű vádlott által folytatott konspirációra, illetve a mások által folytatott ilyen tevékenység XXVI. rendű vádlott általi ismeretére. E körben – fenntartva a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásával kapcsolatosan az eljárás során kifejtett nemleges álláspontját – részletesen elemezte az ítéletben értékelt, a XXVI. rendű vádlott telefonbeszélgetéseit rögzítő közleményeket.

[42] 3. A Kúria a másodfellebbezéseket a Be. 620. § (1) bekezdés záró fordulata alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[43] 3.1. A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratban írtakat fenntartotta.

[44] 3.2. Az I. rendű és a XXII. rendű vádlott védője perbeszédében kifogásolta a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását, utalva a haladéktalanság sérelmére, valamint arra, hogy az I. rendű vádlottal szemben adott engedély a lehallgatott telefonhoz képest más telefonszámra szólt.

[45] A IV. tényállási pontban írt cselekménnyel összefüggésben osztotta a másodfokú bíróság érveit, mind abban a tekintetben, hogy az I. rendű vádlott nem foglalkozott gépjármű-kereskedelemmel, és így az sem megállapítható, hogy a tettesi alapcselekményt ki és milyen összegre követte el, mind pedig abban a tekintetben, hogy adószakértői vélemény beszerzésének hiányában az okozott vagyoni hátrány/adóhiány összege sem meghatározható.

[46] A bünszervezeti elkövetés megállapíthatósága körében ugyancsak egyetértett a másodfokú bíróság ítéletében foglalt indokolással. Ennek megfelelően maga is úgy vélte, hogy „az elkövetés nem megy túl a cselekmények okszerű és tényszerű elrejtésén”, illetve a telefonbeszélgetésekben a vádlottak olyan szlenget alkalmaztak, ami nem arra szolgált, hogy azonosíthatatlanná tegyék a beszélgetés tárgyát.

[47] 3.3. A II. rendű vádlott védője maga is a bünszervezeti fogalommeghatározás törvényi változását és az erre vonatkozó jogalkotói indokolást hangsúlyozta, ennek alapulvételével arra a következtetésre jutva, hogy a bünszervezeti elkövetés nem róható a II. rendű vádlott terhére.

[48] A büntetéskiszabás körében nyomatékosította, hogy a II. rendű vádlott folyamatos felügyeletet igénylő gyermekét ápolja fizikailag is megterhelő módon, ami – a rendkívül hosszúra nyúlt eljárás tényét is értékelve – kizárólag az e körülményeket méltányoló büntetés kiszabását teszi lehetővé.

[49] 3.4. A IV. rendű vádlott védője fenntartotta az eljárás során tett valamennyi nyilatkozatát.

[50] 3.5. A VII. rendű vádlott védője ugyancsak fenntartotta a fellebbviteli főügyészség másodfellebbezésére tett észrevételében foglaltakat.

[51] 3.6. Hasonlóképpen a XXVI. rendű vádlott védője is utalt az ügyészség fellebbezésére tett észrevételében foglaltakra, azt továbbra is irányadónak tekintve.

[52] Ezt kiegészítve elemezte az anyagi és a processzuális igazság fogalmi eltéréseit, ennek eredményeként arra a következtetésre jutva, hogy az esetleges végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása a XXVI. rendű vádlottal szemben kizárólag az eljárási igazság anyagi igazsággal szembeni „mérhetetlen” túlsúlyának lehet az eredménye.

[53] 3.7. A cég 2 és a cég 1 jogi képviselője a cég 1 tekintetében osztotta a Legfőbb Ügyészség indítványában foglaltakat, maga is indítványozva az eljárás e gazdasági társasággal szemben történő megszüntetését.

[54] A cég 2 tekintetében pedig azt tartotta a lényegi körülménynek, hogy az ügyvezető esetleges magatartásának eredményeként nem a cég gazdagodott, így nem is keletkezett olyan vagyona, amely tőle jogszerűen elvonható lenne. E körben ezért a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[55] 3.8. Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán kijelentette, hogy nem követett el bűncselekményt, és nem hozott létre bünszervezetet, míg a II. rendű és a XXVI. rendű vádlott nem kívánt felszólalni.

[56] **III.** A Szegedi Fellebbviteli Főügyészségnek a Legfőbb Ügyészség által módosított tartalommal fenntartott másodfellebbezése az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott tekintetében alapos, míg a VII. rendű vádlott esetében alaptalan. Az I. rendű vádlott védőjének fellebbezése törvényben kizárt.

[57] 1.1. A Kúria mindenekelőtt a bejelentett fellebbezések joghatályosságát vizsgálta meg, azaz, hogy azok alapján lefolytatható-e a harmadfokú eljárás, illetve, hogy az, amely joghatályos, milyen terjedelemben nyitja meg a felülbírálati és döntési jogkörét.

[58] Ennek során az alábbi eljárási szabályok szerint járt el.

[59] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. Ehhez kapcsolódóan a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette.

[60] A Be. 615. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint a fellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést, illetve kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezést vagy indokolást.

[61] A Be. 583. § (3) bekezdése kimondja, hogy fellebbezésnek van helye kizárólag

a) az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést is ideértve a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés,

b) az ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezése, a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt, illetve a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezése, vagy

c) a felmentő ítélet indokolásának 566. § (4) bekezdése szerinti tartalma ellen is.

[62] A Be. 566. § (4) bekezdése rögzíti, hogy a felmentő ítélet indokolása tartalmazza az (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározottak közül annak az oknak a feltüntetését is, amely a bíróságot az ítélet kialakításában vezette.

[63] A Be. 615. § (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság ítéletének a Be. 615. § (3) bekezdésben meghatározottakon kívüli rendelkezése, illetve része ellen nincs helye fellebbezésnek.

[64] A jelen ügyben a másodfokú ítélet az elsőfokú bíróság döntésével ellentétesen

– az I. rendű vádlottat az ellene 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés a) pont], 3 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. §

(2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, kettő esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont] és számvitel rendjének megsértése büntette [Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pont] miatt emelt vád alól;

– a II. rendű vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont harmadik fordulat] és 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt emelt vád alól;

– a IV. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt emelt vád alól;

– a VII. rendű vádlottat az ellene 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés első fordulat, (3) bekezdés] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) miatt emelt vád alól;

– a XXII. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt emelt vád alól;

– a XXVI. rendű vádlottat az ellene 7 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntette [Btk. 399. § (2) bekezdés hetedik és nyolcadik fordulat, egy esetben (5) bekezdés, öt esetben (6) bekezdés b) pont ba) alpont, egy esetben (7) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt emelt vád alól felmentette,

egyben valamennyiük tekintetében mellőzte a bünszervezetben elkövetésre való utalást.

[65] A bűnösség kérdésében való ellentétes döntésre figyelemmel a felmentéssel érintett bűncselekmények esetében – a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján – a másodfokú ítélet elleni fellebbezés joga az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a VII. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottakra nézve az ügyészség számára teljeskörűen megnyílt, ami a bünszervezetben való elkövetés megállapítása elmaradásának sérelmezhetőségét is magába foglalta.

[66] Az ügyészség által bejelenthető fellebbezéshez képest az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a VII. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottak és védőik fellebbezési joga – a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontja alapján – korlátozott volt, ugyanis kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezés vagy indoklás kifogásolására terjedt ki.

[67] 1.2. Mivel a Szegedi Ítéltábla a Kecskeméti Törvényszék marasztaló döntését megváltoztatva az I. rendű vádlottal szemben az I/18., a II. és a IV. pontban, a II. rendű vádlottal szemben az I/18. és a II. pontban, a VII. rendű vádlottal szemben az I/3. pontban, a IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlottal szemben pedig a II. pontban írt cselekmények miatt felmentő rendelkezést hozott, a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja szerinti ellentétes döntésre tekintettel a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által a másodfokú ítélet felmentő rendelkezései ellen bejelentett fellebbezés joghatályos.

[68] Egyedül az I/18. pontbeli cselekménnyel összefüggő ügyészségi másodfellebbezés igényel további elemzést.

[69] A Kecskeméti Törvényszék a Kúria – a Bíróági Határozatok Gyűjteményében is közzétett – Bfv.III.512/2015/10. számú határozatának indokaival egyező érvek mentén

felmentő rendelkezéseket hozott az I. tényállási pontban írt egyes adócsalási cselekmények miatt emelt vád alól az ítélet 566., 583. és 602. oldalán írtak szerint, azaz azért, mert az elbíráláskor az 500.000 forint vagyoni hátrányt el nem érő cselekmények (az egyes tettesi alapcselekményekkel különböző adónemekben és különböző gazdasági társaságokkal okozott adóhiányt összeszámolva) már nem minősülnek bűncselekménynek [Btk. 462. § (3) bekezdés]. E felmentő rendelkezések jogerőre emelkedtek, már csak azért is, mert e cselekmények miatt maga az ügyészség is felmentést indítványozott. A felmentő rendelkezések közül azonban „kimaradt” az I/18. tényállási ponttal érintett cselekménnyel összefüggésben emelt vád, ahol a tettesi alapcselekménnyel okozott, a Btk. szerinti vagyoni hátrány 261.000 forint, ami az elbíráláskori törvény alapján szintén nem bűncselekmény. Ezt a felmentő rendelkezést „pótolta” az ítéletábra az e vádpontban érintett I. rendű és II. rendű vádlott tekintetében {másodfokú ítélet [366] és [368] bekezdés}.

[70] Amikor tehát a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.369/2013/30. szám alatt másodfellebbezést jelentett be az I. rendű vádlott 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette miatt emelt vád alóli, illetve a II. rendű vádlott bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette miatt emelt vád alóli felmentése ellen, az fogalmilag csak az I/18. pontbeli cselekményre vonatkozó felmentő rendelkezést sérelmezheti, függetlenül a Legfőbb Ügyészség átirata 5. oldalán írtaktól.

[71] Ilyen körülmények között a Legfőbb Ügyészség átiratának az I/18. pontbeli cselekménnyel összefüggő okfejtését tartalma szerint kizárólag akként lehet értelmezni, hogy abban visszavonta az I. rendű és a II. rendű vádlott I/18. pontbeli cselekmény miatt emelt vád alóli felmentő rendelkezés ellen bejelentett másodfellebbezést.

[72] E vádlottakkal szemben a másodfokú bíróság az I/3. pontban nem hozott felmentő rendelkezést, így ellentétes döntés hiányában a marasztaló határozattal szemben értelemszerűen másodfellebbezésnek sem volt helye. Ennek további eljárásjogi következményeit a Kúria a tényállás megalapozott jellegének vizsgálata körében bontja ki.

[73] Mindezek előrebocsátásával a joghatályos ügyészségi másodfellebbezés megnyitotta a harmadfokú felülbírálat lehetőségét.

[74] 1.3. Az I. rendű vádlott védőjének a védenca felmentésére irányulóan bejelentett fellebbezése ugyanakkor nem illeszthető a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott korlátok közé, így ellentétben áll a Be. 615. § (5) bekezdése szerinti azon megkötéssel, amely kimondja, hogy a másodfokú bíróság ítéletének a Be. 615. § (3) bekezdésében meghatározottakon kívüli rendelkezése, illetve része ellen nincs helye fellebbezésnek.

[75] Mivel az I. rendű vádlott védője álláspontja szerint joghatályos fellebbezését a nyilvános ülésen részletesen megindokolva fenntartotta, ezért a Kúria – az eljárásjogi helyzet megvilágítása érdekében – a következőkre mutat rá.

[76] A másodfokú határozattal szemben az I. rendű vádlott védője által bejelentett fellebbezés kinyilatkoztatott – megállapíthatóan kizárólagos – célja az I. rendű vádlott első és másodfokon egyezően megállapított bűnösségének a támadása volt. Erre a védő – a már kifejtettek szerint – a Be. 615. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján nem volt jogosult.

[77] A bűnösség vitatásától eltérően azonban az I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése érdekében joga lett volna – a törvény által meghatározott határidőn belül – joghatályos fellebbezést bejelenteni. A büntetés kiszabása ugyanis – értelemszerűen – kapcsolódik a bűnösség terjedelméhez, ekként az az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott olyan rendelkezés, amely az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredően védelmi fellebbezésként a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint az (5) bekezdésben meghatározott korlátok

közé illeszthető. Ebből következően, ha az I. rendű vádlott védőjének fellebbezése nem felmentésre, hanem a büntetés enyhítésére irányult volna, úgy az – kellő időben bejelentve – az I. rendű vádlott javára joghatályos fellebbezésként elbírálható lett volna a harmadfokú eljárásban. Emellett a másodfokú bíróság által ítélezése alapjául elfogadott tényállás alapulvételével akár a mindkét fokon egyezően megítélt cselekmények tekintetében is, a bűnösség és a minősítés kérdésében is tehetett volna indítványt, hiszen a harmadfokú bíróság a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja alapján azt is felülvizsgálja.

[78] A kizárólag az I. rendű vádlott felmentését célzó védői indítvány tehát a másodfokú bíróság ítéletének a Be. 615. § (3) bekezdése alapján fellebbezéssel nem támadható rendelkezését sérelmezi, amely miatt azonban a másodfellebbezés törvényben kizárt [Be. 615. § (5) bekezdés].

[79] Ezen túlmenően a Kúria vizsgálta az I. rendű vádlott védője által bejelentett fellebbezés elkészttségét is, ami arra irányult, hogy az esetleges joghatályossága esetén eredményezhetett volna-e érdemi harmadfokú felülbírálatot.

[80] Ennek során megállapította, hogy a másodfokú ítélet ellen az I. rendű vádlott védője annak igazolt kézbesítésétől számítva – tehát a 2023. május 16-át követő – 8 napon belül élhetett volna fellebbezéssel. Ehhez képest a 2023. szeptember 29-én benyújtott fellebbezése elkésztett.

[81] A joghatályosság és az elkészttség egyidejű vizsgálatát a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében deklarált jogorvoslathoz való jog garanciális jellegére figyelemmel minden esetben elengedhetetlennek tartja.

[82] 1.4. Ekként a Kúria – mivel az I. rendű vádlott védőjének a fellebbezése törvényben kizárt volt, míg a XXVI. rendű vádlott a fellebbezését visszavonta – kizárólag a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által bejelentett, és a Legfőbb Ügyészség által módosított tartalommal fenntartott fellebbezést tekintette joghatályosnak.

[83] 2.1. A harmadfokú eljárás sajátossága, hogy a fellebbezési jog és a harmadfokú bíróság felülbírálati jogköre nem feltétlenül azonos terjedelmű, így a harmadfokú eljárásban eltérnek egymástól akkor, ha a másodfokú ítélet nem valamennyi, az elsőfokú határozat rendelkező részében szereplő bűncselekmény tekintetében hoz ellentétes döntést.

[84] Jelen esetben is ez a helyzet.

[85] A fellebbezési jog – a korábban írtak szerint – az ellentétes döntéshez, valamint az azzal összefüggő felülbírálatból eredő rendelkezésekhez és indokoláshoz kötődik. Ha a másodfokú ítélet több bűncselekménnyel rendelkezett, a másodfellebbezés elbírálása során a nem ellentétes, illetve fellebbezéssel nem támadott ellentétes döntéshez kapcsolódó eljárási szabályok megtartásának, valamint a bűnösség megállapítására és a bűncselekmények minősítésére vonatkozó rendelkezések felülbírálatát is el kell végezni a Be. 618. § (3) bekezdés a) pontja alapján. A harmadfokú bíróság ilyen esetben tehát a fellebbezéssel nem érintett cselekményekre nézve is felülbírálatot végez, amely azonban e cselekményeket rögzítő tényállás megalapozottságára nem terjed ki. Ekként a fellebbezéssel nem érintett cselekményhez kapcsolódó tényállás tehát nem esik a felülbírálat körébe. Ez az, ami a másodfokú ítélettel – a két egyező döntésre tekintettel – rögzül, és a továbbiakban fellebbezéssel nem támadható, valamint a harmadfokú bíróság által sem felülbírálható.

[86] A Kúria mindezeknek megfelelően a Be. 618. § (1), (2) és (3) bekezdése szerinti terjedelemben felülbírálta a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első- és másodfokú eljárást, ami – a már kifejtettek szerint – tartalmilag teljeskörű felülbírálatot jelentett, az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a VII. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottak tekintetében a mindkét fokon egyezően megítélt cselekményekre vonatkozó tényállás megalapozottsága kivételével.

[87] A felülbírálat tárgya értelemszerűen és főszabályként először az abszolút, illetve a relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok megtartása. Ha a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nincs ok, úgy ezt követi – a harmadfokú eljárásban a felülbírálat speciális terjedelmére tekintettel – kizárólag az ellentétesen megítélt cselekmény tényállása megalapozottságának vizsgálata, majd valamennyi cselekmény tekintetében – a mindkét fokon egyezően megítélt cselekmény tekintetében szigorúan a másodfokú bíróság által elfogadott tényállás alapján – a bűnösség megállapítása és a minősítés, végül a büntetés és az egyéb járulékos kérdések felülvizsgálata.

[88] Ennek előrebocsátásával és sorrendjében a Kúria a felülbírálat során elsőként az első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott azon eljárási szabálysértések szempontjából vizsgálta, amelyek feltétlenül az első-, illetve a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményeznék, az ügy érdemi elbírálását kizárnák.

[89] A felülbírálat során e sorrendben vizsgálódva a harmadfokú bíróság nem észlelt olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében és a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú és/vagy a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére alapul szolgálna.

[90] 2.2. A Be. 2021. január 1-je óta hatályos 618. § (3) bekezdés a) pontja a harmadfokú felülbírálat során a 590. § (5) bekezdés a)-c) pontjában írt felülbírálat elvégzését is előírja, így ezek sorában a Be. 609. § (1) bekezdésében írt relatív eljárási szabálysértések vizsgálatát is [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont ab) alpont]. A törvény azonban e felülbírálathoz döntési jogkört már nem társít, ami azt jelenti, hogy az esetleges relatív eljárási szabálysértések harmadfokú bíróság általi megállapításának nincs az ítélet hatályon kívül helyezésére vezető következménye. A harmadfokú bíróság ugyanis – a súlyosítási tilalom megsértésének megállapítása és a másodfokú ítélet harmadfokú eljárásban ki nem küszöbölhető megalapozatlansága esetén – kizárólag a Be. 607. § (1) bekezdésében és a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések miatt rendelkezhet a másod-, illetve az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése felől [Be. 625. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés].

[91] Az eljárási szabálysértés reparálására szolgáló törvényi eszköz hiányában a Kúria tehát csak – legfeljebb – megállapítani tudja az első- és a másodfokú bíróság eljárásában megvalósult, a bizonyítás törvényességét érintő relatív eljárási szabálysértést.

[92] A szabad bizonyítás rendszerén alapuló Be. a 167. § (1) bekezdésben minden bizonyítási eszköz és bizonyítási cselekmény szabad felhasználását engedi. Azaz, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés]. E szabad mérlegelés elé csak a Be. 167. § (5) bekezdésében meghatározott szabályok állítanak korlátot, kizárva a mérlegelés köréből a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság vagy más hatóság által bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges sérelmével megszerzett bizonyítékokat. Ennek következményeként pedig a mérlegelés köréből kizárt bizonyítékokra ítéleti tényállás nem alapítható.

[93] Az I. rendű vádlott védőjének a nyilvános ülésen előadott érveivel ellentétben azonban nem jelentenek ilyen, a felhasználás tilalma alá eső bizonyítékot a titkos információgyűjtés során beszerzett közlemények. E körben a Kúria mindenben osztotta a másodfokú határozat [163]-[171] bekezdésében írt érveket. Ezt csupán annyival egészíti ki, hogy a telefonszám, illetve IMEI szám nyilvánvaló elírása mellett sem lehetett kétséges, hogy a korábbi Be. 206/A. § (7) bekezdése szerinti igazolás az I. rendű vádlottal (és nem mással) szemben, és a vád tárgyát képező bűncselekmény miatt folyamatban volt bűnüldözési célú

titkos információgyűjtés elrendelését igazolta. Mindezek ismeretében pedig aggálytalanul lehetett állást foglalni a felhasználás feltételeinek fennállásáról.

[94] 3.1. A harmadfokú felülbírálat ezt követő szempontja az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a VII. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottak tekintetében – a teljeskörű fellebbezésre figyelemmel – az ellentétesen megítélt cselekmény tényállása megalapozottságának, majd jogi helytállóságának a vizsgálata volt a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján.

[95] A Be. 619. § (1) és (3) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra,

– ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott,

– vagy az iratok alapján azzá tehető, s ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

[96] A harmadfokú bíróság értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által – az általa tett kiegészítésekkel és helyesbítésekkel – irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt értendő az elsőfokú ítélettel megállapított, és a másodfokú bíróság által akár javítás nélkül is megalapozottnak tartott tényállás, valamint a másodfokú bíróság általi módosítás helyénvalósága is. Főszabályként – a Be. 591. § (1) bekezdése alapján – ugyanis a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú ítélettel megállapított tényállásra alapítja.

[97] A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3) bekezdése és a (4) bekezdésében foglalt szabályozás adja. Az abban foglaltak szerint

– a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje,

– a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és

– a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

[98] Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlő mivoltának meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett a mikénti mérlegelése.

[99] Kivételesen azonban a Be. megengedi, hogy a másodfokú bíróság a tényállást kiegészítse vagy helyesbítse, avagy eltérő tényállást állapítson meg, és ez alapján határozzon. Ennek kereteit, korlátait a Be. 593-594. §-ai határozzák meg.

[100] A másodfokú bíróság általi tényjavítás elsődleges és általános feltétele, illetve indoka azonban, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan. Ebben a kérdésben a másodfokú bíróságnak egyértelműen rögzítenie kell az álláspontját. Megalapozatlanság hiányában az elsőfokú ítéleti tényállás bármilyen helyesbítése, kiegészítése, avagy eltérő tényállás megállapítása a másodfokú bíróság által eljárási szabályba ütközik még akkor is, ha az a terhelt felmentéséhez vagy az eljárás megszüntetéséhez vezet. Következésképp a másodfokú eljárásban a tényjavítás feltétele minden esetben az elsőfokú ítéleti tényállás megalapozatlansága.

[101] A harmadfokú bíróságnak ezért – még azelőtt, hogy a megállapított tényállás másodfokú bíróság általi módosításának megalapozottságát vizsgálja – először a tényállás-megállapítás eljárásjogi alapjának a mikéntjét, megvalósulását kell felülbírálnia. Ez a harmadfokú bíróság részéről nem tényjavítás, hanem a másodfokú ítélet eljárásjogi felülbírálatának része.

[102] Ha pedig ennek eredményeként a harmadfokú bíróság azt állapítja meg, hogy a másodfokú bíróság megalapozatlanság hiányában, ezért indokolatlanul módosította a tényállást, akkor a másodfokú bíróság tényállás-helyesbítésének mellőzésével nem a

megalapozottságot bírálja felül, hanem az eljárási feltétel hiányában végzett tényállás-korrekciót mellőzi. Amennyiben viszont a másodfokú bíróságnak a tényállás korrekciójára alapos oka volt, úgy az szorul vizsgálatra, hogy a tényállás-helyesbítés nem eredményezett-e megalapozatlanságot, azaz nem éppen a másodfokú bíróság általi változtatás-e az, amely hiányos, iratellenes, felderítetlen vagy téves ténybeli következtetésen alapul.

[103] 3.2. Az I/3. tényállásban írt cselekmény VII. rendű vádlottat érintő felülbírálata során a Kúria azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság helyesen minősítette az elsőfokú ítélet I/3. pontjában megállapított tényállást a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja alapján részben megalapozatlannak, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

[104] A másodfokú bíróság által a tényállásban tett eltérő megállapítás – miszerint kétséget kizáróan nem volt megállapítható, hogy VII. rendű vádlott tudott volna arról, hogy a vádban megjelölt számlák valótlán tartalmúak – úgynevezett tudati tényt rögzít.

[105] A tudati tény nem a külvilágban megjelenő fizikai jellegű külső eseményre, hanem a vádlott tudatában zajló belső történésre vonatkozik. A tudat aktuális tartalmáról közvetlen ismerete – értelemszerűen – csak az érintett személynek lehet; arra azonban a külső történésekből, a vádlottnak a külvilágban megnyilvánuló magatartásából ténybeli következtetést lehet levonni. Ez a ténybeli következtetés csak akkor lehet helytálló, ha a Be. 451. § (5) bekezdés első fordulat szerinti szűkebb értelemben vett tényállásba tartozó külső, a külvilágban megjelenő tényekből, életbeli jelenségekből a megállapított belső tények valóban következnek.

[106] Jogerő előtt – így a másodfokú és a harmadfokú eljárásban – a megállapított külső történések és a tudati tények közötti ellentét feloldásának törvényes módja a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölés érdekében az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, és ténybeli következtetés alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapít meg, ha a vádlott felmentésének van helye.

[107] A VII. rendű vádlott esetében erről van szó.

[108] Az I/3. tényállási pontban az elsőfokú bíróság a külső történésekre vonatkozóan, a VII. rendű vádlott tudatára nézve a bűnösségét megalapozó megállapításokat tett. A tényállásban rögzített külső történésekből azonban nem tűnt ki, hogy a bűncselekmények elkövetéséhez felhasznált számlákról a gazdasági társaságot ezen ügyletekben ténylegesen nem képviselő VII. rendű vádlottnak tudnia kellett volna, hogy azok valótlán tartalmúak, és azok felhasználásával az adófizetési kötelezettség fiktív csökkentésére kerül sor.

[109] Ezt észlelte a felülbírálat során az ítélőtábla, amelyből következően a másodfokú ítéletben azt az ellentétes tartalmú tudati ténymegállapítást tette, amely szerint nem volt megállapítható, hogy a VII. rendű vádlott tudott a számlák hamis voltáról és azok könyvelésbe állításának céljáról. Indokai szerint az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetést vont le, mert a VII. rendű vádlott terhére szóló egyetlen azon tényből, hogy III. rendű terhelt a cég 2-nek fiktív számlákat közvetített még nem következik kétséget kizáróan az, hogy a VII. rendű vádlott mint a gazdasági társaság ügyvezetője tudott volna a számlák valótlanúságáról.

[110] A másodfokú bíróság tényállás-korrekciójának a Be. 593. § (2) bekezdés első mondatában írt szabálya szerint a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapít meg, illetve az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti. Ennek a Be. 593. § (2) bekezdés második mondatában megfogalmazott korlátja az, hogy a másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól

eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat.

[111] A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma tehát nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem esik a felülmérlegelés tilalma alá, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, amelyet a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja kifejezetten arra az esetre rendel alkalmazni, ha az így módosult eltérő tényállás az elítélt vádlott felmentéséhez vezethet.

[112] A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette.

[113] Jelen esetben azonban nem is ez történt.

[114] A másodfokú bíróság kellően elszámolt azzal, hogy a III. rendű terhelt által a cselekményhez biztosított számlák valótlanágáról miért nem tudhatott a VII. rendű vádlott, akire nézve az eljárás során nem merült fel terhelő bizonyíték. Nincs szó tehát arról, hogy az elsőfokú bíróság által értékelt, a III. rendű terhelt által tett vallomás hitelességével kapcsolatban helyezkedett volna eltérő álláspontra a másodfokú bíróság. A III. rendű terhelt vallomása ugyanis nem áll ellentétben az I/3. tényállási pontban megállapított külső történésekből levonható következtetéssel, így annak elfogadása nem zárja ki annak megállapítását, ami a külső történések alapján is megállapítható a számlák valótlanágát és felhasználását illetően. A III. rendű terhelt vallomásában azonban a VII. rendű vádlottra nézve nem volt terhelő adat, így erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság tévesen értékelte olyannak a vallomása tartalmát, amely a VII. rendű vádlott bűnösségéhez vezethetne. Mindemellett a III. rendű terhelt vallomásán kívül sem állt rendelkezésre olyan bizonyíték, ami alapján a VII. rendű vádlott bűnössége megállapítható lenne.

[115] Ekként a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságtól etekintetben ellentétes megállapítása helytálló, és megfelel a logika általános szabályainak és a Be. 7. § (4) bekezdésében deklarált „in dubio pro reo” elvének, amely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

[116] A rendelkezésre álló bizonyítékokból a Kúria álláspontja szerint is az állapítható meg, hogy a VII. rendű vádlott, bár ügyvezetője volt a cég 2-nek, és ő foglalkozott a napi ügymenettel, azonban az I/3. tényállásbeli cselekményekhez kapcsolódó számlákat nem ő szerezte be. Kétségtelen, hogy a III. rendű terhelt által átadott számlák könyvelésbe való befogadása ügyvezetőként az ő felelősségi körébe tartozott, illetve az e számlák felhasználásával készített adóbevallásokat aláírta és az adóhatósághoz benyújtotta, azonban nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely arra a kizárólagos tudati ténymegállapításra vezetne, hogy e számlák fiktív jellegéről tudomása lett volna.

[117] Téves volt tehát az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy mindezen tények alapján a VII. rendű vádlottnak a cég 2 által benyújtott adóbevallásokat megalapozó számlák hamis voltára vonatkozó tudata megállapítható volt. Ezt a téves következtetést tartotta megalapozatlannak a másodfokú bíróság, és az ítélete [256]-[260] bekezdésében mindenre kiterjedő indokát is adta.

[118] A Szegedi Ítéletábla ezért a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján törvényesen küszöbölte ki az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlanságát, és az említett törvényhely (3) bekezdése alapján helyesen alapította határozatát az általa – kizárólag a VII. rendű vádlott tudattartalmát illetően – eltérően megállapított tényállásra, amely a törvénynek megfelelően vezetett az ellene emelt vád alóli felmentéséhez.

[119] Ehhez igazodóan a cég 2 esetében is megszűnt a pénzbírság kiszabásának ténybeli alapja.

[120] Ugyanezen tényállási ponthoz kapcsolódóan a korábban már kifejtettek szerint az I. rendű és a II. rendű vádlott tekintetében a másodfokú bíróság nem hozott az elsőfokú bíróság döntéséhez képest a Be. 615. § (2) bekezdése szerint ellentétes döntést. Ez azt jelenti, hogy e vádlottak tekintetében a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja szerinti másodfellebbezés bejelentésének eleve nem volt helye, amelyhez képest a Kúria az I. rendű és a II. rendű vádlottat érintő felülbírálatot a Be. 619. § (4) bekezdése alapján a másodfokú bíróság által megállapított, a harmadfokú eljárásban rögzült tényállás alapulvételével végezte el. Mivel pedig e rögzült, megalapozottságát illetően nem vizsgálható tényállás azt tartalmazza, hogy az I. rendű és a II. rendű vádlott kizárólag áfa adónemben, 3.699.000 forint erejéig nyújtott segítséget ismeretlen személy részére a vagyoni hátrány okozásához, fogalmilag nem volt teljesíthető a Legfőbb Ügyészség átiratának 4. oldalán írt indítványa, azaz a társasági adónemben keletkezett adóhiányhoz nyújtott segítség felrovása az I. rendű és a II. rendű vádlott terhére.

[121] 3.3. A II. tényállási pontot érintően azonban a Kúria már nem osztotta az ítélőtábla indokait a tényállás orvoslást igénylő részbeni megalapozatlanságát illetően.

[122] A másodfokú bíróság ugyanakkor nem mutatta ki, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részbeni megalapozatlansága a Be. 592. § (2) bekezdésében foglalt mely ok fennállása folytán áll fenn. A vélt megalapozatlanságot pedig az ítélete [305]-[309] bekezdésében foglalt, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottnak az I. rendű vádlott cselekményéhez történő segítségnyújtására vonatkozó megállapítások mellőzésével tartotta kiküszöbölhetőnek.

[123] Ehhez képest az elsőfokú bíróság valójában nem ténymegállapító tevékenységet végzett, amikor a felsorolt vádlottak magatartását a tettesi alapcselekményhez való segítségnyújtásnak nevezte meg, és erre vonatkozó álláspontját a tényállásban tüntette fel. Ehelyett a törvényszék e megállapításokkal büntető anyagi jogi álláspontját fejtette ki – tévesen – a jogi indokolás helyett az általa rögzített tények körében. Következésképpen, az elsőfokú bíróság tényállásban elhelyezett jogkövetkeztetéseinek mellőzésével a másodfokú bíróság sem a tényállás revízióját végezte el, hanem az elsőfokú bíróságtól eltérő büntető anyagi jogi álláspontját előlegezte meg.

Mivel e körben sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem ténymegállapítást végzett, ezen, az elsőfokú bíróság által tett megállapítások, illetve azok másodfokú bíróság általi kirekesztése a tényállás megalapozottságát nem érinti.

[124] Az irányadó tényálláshoz tartoznak ugyanakkor mindazok a történeti tények, amelyeket az ítélet megállapított, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán a bíróság esetlegesen nem a történeti tényállásban rögzítette, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében.

[125] Ennek megfelelően a Kúria a tényállás részeként kezeli a Kecskeméti Törvényszék által a bizonyítékok értékelése körében megállapított alábbi tudati tényeket:

– A bankszámlák felett rendelkezési joggal bíró, illetve átutalásokat, befizetéseket intéző vádlottak (V. rendű vádlott kivételével), valamint az őket utasító vádlottak tudták azt, hogy a bűncselekmény elkövetéséhez felhasznált gazdasági társaságok bankszámláján megjelenő összegek bűncselekményből, adócsalásból származnak, ennek tudatában rendelkeztek közvetlenül vagy közvetve a pénzösszegek felhasználásáról (elsőfokú ítélet 509. oldal 2. bekezdés).

– A vádlottak tevékenységének célja az volt, hogy ezen pénzüsszegek azonosságát megváltoztassák és legális forrásból származóként tüntessék fel (elsőfokú ítélet 509. oldal 5. bekezdés).

[126] A II. rendű vádlott cselekvőségét illetően továbbá a tényállás részben hiányos [Be. 592. § (2) bekezdés a) pont], mert nem tartalmazza azt az ügyiratokból kitűnő, és ezért a harmadfokú bíróság által a tényállásba emelt tény, miszerint asztali számítógépén nyilvántartást vezetett a fiktív munkabérfizetésekről (elsőfokú ítélet 508. oldal).

[127] A tényállás illetén, a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kiegészítésével, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított e tudati tényeknek a tényállás részeként való figyelembevételével pedig a tényállás megalapozott, amely a helyes büntető anyagi jogi következtetések levonásának alapjaként szolgál.

[128] 3.4. Alaposnak találta a Kúria a IV. pontban megállapított tényállás megalapozatlanságát kifogásoló ügyészi másodfellebbezésben írt érveket.

[129] A másodfokú bíróság által módosított tényállás részbeni megalapozatlansága valójában az ítélete [342]-[344] bekezdésében vázolt jogi álláspontjának téves jellegéből fakad. Az ítéletábla álláspontja szerint ugyanis kétséget kizáróan nem volt megállapítható, hogy ténylegesen mely vállalkozás vagy természetes személy bonyolította a gépjármű-kereskedelmi tevékenységet, amelyet a vádbeli gazdasági társaságok csak „színleg” bonyolítottak, és csak „színleg” adták tovább a gépjárműveket Magyarországon.

[130] Ezzel azonban az ítéletábla nem kevesebbet állított, mint hogy valamely gazdasági társaság adójogi következmények nélkül fogadhat be közösségen belüli beszerzésekről kiállított számlákat, illetve adójogi következmények nélkül bocsáthat ki termékértékesítést igazoló számlákat.

[131] Ehhez képest a Kúria sem azzal nem értett egyet, hogy a vádbeli gazdasági társaságok csak „színleg” jelentek volna meg az egyes ügyletekben, sem pedig azzal, hogy az ügyletekben való közreműködésük után nem e cégeknek, hanem más, ismeretlen, az ügyletekben semmilyen módon meg nem jelenő személynek keletkezett volna áfafizetési kötelezettsége.

[132] Egyfelől, a vádbeli gazdasági társaságok „színleges” ügyletbeli részvételének megállapítására kizárólag az adna alapot, ha olyan számlázási lánc résztvevőjeként fogadtak volna be/bocsátottak volna ki számlát, amelynek célja az lett volna, hogy a fiktív értékesítési lánc végén álló gazdasági társaság jogosulatlan adólevonási jogot gyakorolhasson. Erről azonban szó sincs: a vád tárgyát az képezte, hogy a 9 vádbeli gazdasági társaság saját nevében gépjárműveket hozott be Magyarországra, illetve azokat Magyarországon értékesítette természetes személyek részére. E természetes személyek a vádbeli gazdasági társaságokkal kötött adásvételi szerződések eredményeként tulajdonjogot szereztek, amire értelemszerűen nem kerülhetett volna sor, ha a gazdasági társaságok nem rendelkeztek volna a járművek tulajdonjogával. Az eladói pozícióban megkötött, a tulajdonjog átszállását eredményező joghatályos adásvételi szerződések létrejötte fogalmilag zárja ki a gazdasági társaságok gépjármű-kereskedelemben játszott szerepének színlelt jellegét.

[133] A valóban végbement közösségen belüli beszerzés és magyarországi termékértékesítés ekként kizárólag a vádbeli cégekhez – és nem ismeretlen személyhez – kötődik. E tevékenységek „ismeretlen”, azonosíthatatlan alany általi végzése – a tulajdonjog átszállását eredményező adásvételi szerződés kötése, a behozott gépkocsi forgalomba hozatalának ügyintézése, a jármű tulajdonjogának magyarországi átruházása – eleve értelmezhetetlen.

[134] Abban a Kúria is egyetértett az eljáró bíróságokkal, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében az adóelkerülő tevékenység végső haszonhúzói a IV. tényállási pontban meg nem vádolt, a vádbeli gazdasági társaságokhoz a cégnyilvántartás szerint

semmilyen módon nem kötődő személyek (is) lehettek. Ez azonban távolról sem azt jelenti, hogy a gépjármű-kereskedelmi tevékenységet ne a vádbeli cégek végezték volna. Ehelyett az adott esetben pontosan arról van szó, hogy az ismeretlen személyek – az I. rendű vádlott közreműködésével – felhasználták a vádbeli gazdasági társaságokat a gépjármű-kereskedelem végzése érdekében, éppen azért, hogy ne nekik, illetve a hozzájuk köthető, adott esetben törvényesen működő gazdasági társaság(ok)nak keletkezzen áfafizetési kötelezettsége. Másként szólva, az ismeretlen személy(ek) megbízásából – akár a közreműködésükkel, de – más gazdasági társaságok (a vádbeli gazdasági társaságok) végezték a jogellenes adóelkerülő tevékenységet. Következésképpen az adófizetési kötelezettség is a vádbeli cégeket terhelte.

[135] Ha pedig az adófizetési kötelezettség a vádbeli gazdasági társaságok kötelezettsége volt, akkor ennek elmulasztásáért az azokat ténylegesen irányító személy felel (közvetett) tettesként. Ehhez képest a céget irányító személyt a gépjármű-kereskedelem céljából való felhasználás érdekében megkereső személy nem a tettesi alapcselekmény végrehajtója, hanem a tettest a bűncselekmény elkövetésére rábíró személy, felbujtó.

[136] A gazdasági társaságok belföldi termékértékesítését illetően a Kúria külön utal az alábbiakra.

[137] Az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul (teljesítés) [az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 55. § (1) bekezdés]. A teljesítéshez fűződő joghatás beáll abban az esetben is, ha a teljesítés hiánya ellenére számlakibocsátás történik. A joghatás a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatás nyújtójaként szereplő személyre, szervezetre áll be, kivéve, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a számlakibocsátás ellenére teljesítés nem történt [a) pont], vagy teljesítés történt ugyan, de azt más teljesítette [b) pont], és ezzel egyidejűleg a kibocsátott számla érvénytelenítéséről is haladéktalanul gondoskodik, illetőleg – nevében, de más által kiállított számla esetén – haladéktalanul értesíti a számlán a termék beszerzőjeként, szolgáltatás igénybevevőjeként szereplő személyt, szervezetet [Áfa tv. 55. § (2) bekezdés]. E rendelkezés összhangban áll a Tanács 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv 203. cikkének rendelkezéseivel, amelynek értelmében a számla kibocsátója még adóköteles ügylet hiányában is köteles megfizetni a számlán feltüntetett adót (a HÉA-t – hozzáadottérték-adót – bármely olyan személynek meg kell fizetnie, aki HÉA-t tüntet fel a számlán).

[138] A törvény egyéb rendelkezéseitől függetlenül adófizetésre kötelezett az, aki (amely) számlán áthárított adót, illetőleg a 83. §-ban meghatározott százaléktérteket tüntet fel [Áfa tv. 147. § (1) bekezdés]. Az adót a számlán a termék értékesítőjeként, szolgáltatás nyújtójaként szereplő személy, szervezet fizeti, kivéve, ha kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a számlán más tüntette fel jogosulatlanul az (1) bekezdésben említett adatokat [Áfa tv. 147. § (2) bekezdés].

[139] Ez azt jelenti, hogy az érintett gazdasági társaságok részéről – az ügyiratok alapján számos esetben megvalósult – számlakibocsátás ténye önmagában adófizetési kötelezettséget keletkeztetett, amely alól kizárólag az Áfa tv. 55. § (2) bekezdésében szabott feltételek teljesítése biztosíthatott volna mentességet. A kivételes szabály alkalmazására alapot adó életbeli tények megvalósulásának hiányában azonban a cselekmény elbírálása során az Áfa tv. 55. § (2) bekezdésének főszabályából kell kiindulni: a teljesítéshez fűződő joghatás (adófizetési kötelezettség) beáll abban az esetben is, ha a teljesítés hiánya ellenére számlakibocsátás történik. Az adófizetési kötelezettség az Áfa tv. 147. § (1) és (2) bekezdésében írtakkal összhangban a számla kibocsátóját (a vádbeli gazdasági társaságokat) terheli.

[140] Az előbbiekkal tartalmában azonos rendelkezéseket rögzít az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (korábbi Áfa tv.) is. Eszerint az adó megfizetésére kötelezett

az is, aki (amely) adóösszeget és/vagy adómértéket, illetve a korábbi Áfa tv. 44. § (2) bekezdésében meghatározott százaléktérteket tartalmazó bizonylatot bocsát ki. A bizonylatban szereplő, vagy az annak adataiból kiszámítható adó összegét az adóbevallás készítésére kötelezett kibocsátó önadózás keretében vallja be, az adóbevallás készítésére nem kötelezett kibocsátó esetében az adó összegét az állami adóhatóság határozattal állapítja meg [korábbi Áfa tv. 40. § (6) bekezdés]. Az adófizetési kötelezettség ilyen esetben a bizonylat kibocsátásán mint jogi tényen alapul. A korábbi Áfa tv. 45. § (1) és (2) bekezdései, valamint 45/A. § (1) és (2) bekezdései rögzítik azt is, hogy az áthárított adó összegének, a meghatározásához szükséges tételek módosításának, vagy a teljesítés megfiúulásának esetén a számlakibocsátó köteles a számlát megfelelő bizonylat kiállításával helyesbíteni, illetve sztozni az e törvényhelyekben rögzített kogens törvényi előírásoknak megfelelően. Az áthárított adóösszeget tartalmazó számla kibocsátása tehát adófizetési kötelezettséget keletkeztet.

[141] Mindez pedig azt jelenti, hogy a vádbeli gazdasági társaságok adófizetési kötelezettsége a belföldi termékértékesítés után kiállított számlák alapján a korábbi Áfa tv. és az Áfa tv. alapján fizetendő általános forgalmi adó tekintetében még akkor is fennállt (volna), ha a gépjármű-értékesítést nem a számlakibocsátó cégek végezték (volna).

[142] Az ítéltábla éppen a fentebb kifejtettekkel ellentétes jogi álláspontjára való hivatkozással mellőzte a tényállásból az elsőfokú ítélet 262-319. oldalán szerepeltetett, az egyes gépjárművekre vonatkozó ügyleteket tartalmazó táblázatokat {másodfokú ítélet [335] bekezdés}, valamint a vádbeli cégek áfabevallásaira történő táblázatokat {másodfokú ítélet [338] bekezdés}. Mivel a Kúria a jogi okfejtés kiindulópontjával nem értett egyet, ebből szükségképpen következő módon azt a következtetést sem osztotta, hogy a tényállás megalapozatlansága miatt mellőzni kellett volna az iménti tényeket. E körben tehát éppen a másodfokú bíróság általi tényállás-módosítás okozta az ítélet részbeni megalapozatlanságát.

[143] Megjegyzésre érdemes mindazonáltal, hogy a másodfokú ítéletből nem derül ki, hogy a mellőzött részek tényállásban való szerepeltetése a részleges megalapozatlanság Be. 592. § (2) bekezdésében meghatározott mely esetkörének lenne megfeleltethető. A másodfokú bíróság által szükségtelennek tartott tények – az egyes gépjármű-ügyletek tüzetes felsorolása, illetve a vádbeli cégek adóbevallásainak és adófizetésének tényei – a vád tárgyát képező cselekmény lényegét képezik. Ezek mellőzésével már nem a vád keretei között tisztázott tényállás [Be. 163. § (3) bekezdés] megállapításáról, hanem a vád lényegének a tényállásból való kirekesztéséről van szó. A tényállás-módosítás mellőzésével (azaz az ítéltábla által szükségtelennek ítélt tények tényállásba való visszaemelésével, illetve a másodfokú bíróság által megállapított tények mellőzésével) a másodfokú bíróság által okozott részleges megalapozatlanság orvosolható.

[144] A Szegedi Ítéltábla ugyanakkor a IV. tényállási pont [345]-[348] bekezdésében foglalt megjegyzéseivel ténylegesen az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részbeni megalapozatlanságát azonosította, amikor kifejtette, hogy adószakértő kirendelésének hiányában, az elsőfokú bíróság általi kellő szakértelem hiányában, ellenőrizhetetlen, jogszabályokkal alá nem támasztott módon kiszámolt összeg nem fogadható el az adóhiány összegeként. Következésképpen a megállapított tényállás részben – az adóhiány összege tekintetében – felderítetlen [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont].

[145] Az ítéltábla által felrótt, a tényállás részbeni felderítetlenségében megnyilvánuló megalapozatlanság fennállásával a Kúria is egyetértett, mégpedig a másodfokú bíróság által e körben helyesen felhozott érvek alapján.

[146] A részbeni felderítetlenség orvoslása – igazságügyi adószakértő kirendelése – azonban a Be. 593. § (1) bekezdésében írtak ellenére elmaradt az ítéltábla részéről, éppen a fentebb részletezett, a Kúria által nem osztott abbéli álláspontjára visszavezethetően, hogy az

áfizetési kötelezettség nem a ténylegesen az I. rendű vádlott irányítása alatt álló, a vádiratban felsorolt összesen kilenc gazdasági társaságot terhelte.

[147] Ez azt jelenti, hogy a harmadfokú felülbírálat tárgyát képező, a IV. pontban megállapított tényállás ugyancsak felderítetlen, amely felderítetlenség kizárólag további bizonyítás lefolytatásával küszöbölhető ki. A harmadfokú eljárásban azonban nincs helye bizonyításnak [Be. 619. § (2) bekezdés]. Éppen ezért a harmadfokú bíróság – szemben a másodfokú bíróságra rótt törvényi kötelezettséggel – a részbeni megalapozatlanság esetén is dönthet (sőt, döntenie kell) a hatályon kívül helyezés felől, ha a megalapozatlanság csak bizonyítás útján orvosolható.

[148] A IV. tényállási pontban a másodfokú bíróság a számvitel rendjének megsértése büntette tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének további részbeni megalapozatlanságát észlelte, amelynek mibenlétét azonban a Be. 593. § (2) bekezdésére való utalással nem jelölte meg. Rögzítette ugyanakkor, hogy a vádbeli gazdasági társaságok tekintetében nem az I. rendű vádlottat terhelte a könyvvezetési és beszámolókészítési kötelezettség. Kifejtette továbbá, hogy a Kecskeméti Törvényszék ugyan indokát adta bizonylati fegyelem megsértésére vonatkozó megállapításának, azonban adós maradt annak a megokolásával, hogy a valós képet lényegesen befolyásoló hiba meglétét – igazságügyi könyvszakértői vélemény beszerzésének hiányában – miként állapította meg {másodfokú ítélet [349]-[350] bekezdés}. Mellőzte ezért a tényállásból, hogy a felsorolt gazdasági társaságok az I. rendű vádlott irányítása alatt álltak, hogy lényeges hibát idéztek elő a könyvelésükben, és ezzel a gazdasági társaságok vagyoni helyzetének áttekintését megghiúsították, valamint, hogy e gazdasági társaságok az I. rendű vádlott irányításával a fentiekben részletezett üzleti években lényeges hiba előidézésével a vagyoni helyzetük áttekintését megghiúsították {másodfokú ítélet [341] bekezdés}.

[149] A másodfokú határozat indokolásából nem olvasható ki azonban, hogy a vádbeli gazdasági társaságok I. rendű vádlott általi tényleges irányítására vonatkozó ténymegállapítás mely megalapozatlansági ok folytán igényelt – a ténymegállapítás mellőzésében megnyilvánuló – orvoslást. Ez már csak azért is kérdéses, mert az elsőfokú ítélet ugyanezen tényt rögzítő 261. oldalán írtakat a másodfokú bíróság éppen arra tekintettel rekesztette ki a tényállásból, hogy a cégszűkekre – ideértve az érintett gazdasági társaságok I. rendű vádlott általi tényleges irányítására – vonatkozó ténymegállapítást a törvényszék az I. tényállási pontban már szerepeltette. Emiatt további kérdésként merül fel, hogy a mellőzéssel az ítélet tábla az azonos ténymegállapítás további ismétlődését kívánta-e kiküszöbölni, avagy azt célozta-e kifejezni, hogy az I. rendű vádlott a könyvvezetési, bizonylatolási, beszámolókészítési tevékenységek ellátása körében ténylegesen nem irányította a kilenc gazdasági társaságot. Utóbbi esetben viszont adós maradt annak a gondolati folyamatnak a feltárásával, amely az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés útján ezen eltérő tény megállapítására vezette [Be. 593. § (1) bekezdés b) pont].

[150] Ehhez hozzá kell tenni, hogy az ítélet tábla maga is megalapozottnak találta – a harmadfokú felülbírálat tárgyát nem képező – a III. pontban rögzített tényállást, amely viszont tényként rögzíti, hogy az ott felsorolt számlákat az I. rendű vádlott szerepeltette a cég 3 könyvelésében (elsőfokú ítélet 257. oldal). Azaz a cég 3 esetében maga az ítélet tábla is elfogadta, hogy a könyvvezetési tevékenység ellátását az I. rendű vádlott határozta meg. Ennek fényében még inkább megkérdőjelezhető a IV. pontban, a kérdéses kilenc gazdasági társaság tekintetében tett, ellentétesnek tűnő ténymegállapítás.

[151] Mindemellett a bizonylati fegyelem megsértését a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálata során maga is igazoltnak látta {másodfokú ítélet [349]}.

[152] A bizonylati rend megsértésével a számvitel rendjének megsértése korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés b) pontjában írt elkövetési magatartása megvalósul, amelyhez képest vizsgálendő, hogy a törvényi tényállásban írt eredmény bekövetkezett-e. E körben a Szegedi Ítéltábla kizárólag arra vonatkozó indokait rögzítette, hogy az adott üzleti évet érintően a számviteli törvény szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hiba előidézése [korábbi Btk. 289. § (4) bekezdés a) pont] – álláspontja szerint – miért nem állapítható meg az érintett gazdálkodók esetében. Arra vonatkozóan ugyanakkor az ítélet nem tartalmaz indokolást, hogy a számviteli törvényben írt kötelezettségek ellenére rendelkezésre nem álló iratanyag folytán miért nem tekinthető megghiúsítottnak az adott üzleti évet érintően a vagyoni helyzet áttekintése, illetőleg ellenőrzése [korábbi Btk. 289. § (4) bekezdés b) pont]. Ehhez képest a vagyoni helyzet ellenőrzése éppenséggel pontosan az éves beszámolón, illetve az annak alapjául szolgáló, a számviteli törvény által megőrizni előírt iratanyagon alapulhat. Az iratanyag hiánya tehát definíciószerűen vezet a gazdasági társaság vagyoni helyzete ellenőrzésének – egyúttal áttekintésének – megghiúsulásához. Ennek ellenére a másodfokú bíróság a vagyoni helyzet áttekintésének megghiúsulására vonatkozó elsőbírői ténymegállapítást is mellőzendőnek vélte.

[153] Mindezekből kifolyólag a harmadfokú felülbírálat tárgyát képező IV. tényállási pontban rögzített számvitel rendjének megsértése büntette tekintetében is igaz, hogy éppen a másodfokú felülbírálat során tett indokolatlan tényállás-korrektúra vezetett az ítéleti tényállás részleges megalapozatlanságához, amely egyrészt a kirekesztett tények folytán a tényállás részbeni hiányosságában [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont], részben – a gazdasági társaságok I. rendű vádlott általi irányítására vonatkozó megállapítás mellőzésével – az ítéletben rögzített egyéb tényekkel ellentétes, ezért helytelen ténybeli következtetésben [Be. 592. § (2) bekezdés d) pont] nyilvánul meg.

[154] 4.1. A másodfokú bíróság által végzett tényjavítás előbbiek szerinti revízióját követően a Kúria az I. és a II. pontban írt tényállást megalapozottnak ítélte, amely a II. rendű, a IV. rendű, a VII. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott tekintetében a helyes büntető anyagi jogi következtetések levonásának alapjaként szolgálhat.

[155] A II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott cselekményének minősítése és a joghátrány kiszabása során alkalmazandó büntetőtörvény megválasztása körében az elsőfokú ítélet 567-568. oldalán, illetve a másodfokú ítélet [291]-[292] bekezdésében helyesen kifejtettek szerint a bünszervezeti elkövetés felrőhatósága bír meghatározó jelentőséggel. Ez abból fakad, hogy a korábbi Btk. 98. § (1) bekezdése a bünszervezeti elkövetés esetén a büncselekmény büntetési tételének felső határát a kétszeresére – de legfeljebb húsz évre – rendelte emelni, halmazati büntetés esetén a bűnhalmazatban lévő büncselekmények közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével. A Btk. 91. § (1) bekezdése ugyancsak a büntetési tételkeret felső határának kétszeres – és legfeljebb huszonöt évig terjedő – emelését írja elő, azonban a korábbi Btk. szabályait szigorítva halmazati büntetés kiszabása esetén a Btk. 81. § (4) bekezdésében előírva, hogy a bűnhalmazatban lévő büncselekmény büntetési tételét a bünszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések alapján, a (2) és (3) bekezdés alkalmazását megelőzően kell megállapítani. Másként szólva, a Btk. alkalmazásával a bünszervezeti elkövetés esetén a halmazati büntetési tételkeret a halmazatban lévő, legszigorúbban fenyegetett büncselekmény büntetési tétele felső határának háromszorosáig (de legfeljebb huszonöt évig) terjedhet.

[156] A konkrét esetben ez azt jelenti, hogy a korábbi Btk. alkalmazásával a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott terhére megállapított büncselekmények közül a törvény az adócsalás büntettét [Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], illetve a pénzmosás büntettét [korábbi Btk. 303. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont] rendeli a legszigorúbban büntetni, egyaránt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel. A

bűnszervezeti elkövetés megállapítása mellett a halmazati büntetési tételkeret felső határa így tizenhat évre emelkedik. Ezzel szemben a Btk. alkalmazása mellett a halmazatban álló bűncselekmények közül a II. rendű vádlott esetében a Btk. 396. § (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett költségvetési csalás büntette esik a legszigorúbb megítélés alá, következésképpen a halmazati büntetési tételkeret felső határa tizenöt év, míg a bűnszervezeti elkövetés felrovása mellett huszonöt év. A IV. rendű, a XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott esetében a Btk. szerint súlyosabban minősülő cselekmény a Btk. 396. § (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetni rendelt költségvetési csalás büntette, így a bűnszervezeti elkövetés megállapítása esetén a halmazati büntetési tételkeret felső határa huszonnégy év.

[157] Következésképpen: ha a bűnszervezeti elkövetés az elkövetéskori és az elbíráláskori törvény alapján egyaránt felróható e vádlottakkal szemben, az a Btk. 2. § (1) bekezdése szerint a korábbi Btk. alkalmazását vonja maga után. Ha azonban a bűnszervezeti elkövetés ismérvei csak a korábbi Btk. szerint teljesülnek, de a Btk. alapján már nem, az a Btk. 2. § (2) bekezdése folytán a Btk. alkalmazására vezet.

[158] A Kecskeméti Törvényszék e körben arra a következtetésre jutott, hogy a felsorolt vádlottakkal szemben a bűnszervezeti elkövetés az elkövetéskor hatályos korábbi Btk. 137. § 8. pontjában, illetve az elbíráláskori Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott ismérvei egyaránt teljesülnek, ezért a Btk. 2. § (2) bekezdésének alkalmazására nincs törvényi alap, az elbíráláskori törvény alkalmazása nem eredményezi e vádlottak cselekményének kedvezőbb elbírálását. Ekként a Btk. 2. § (1) bekezdésének főszabálya szerint az elkövetéskori Btk. alkalmazása mellett döntött. Ezzel szemben a másodfokú bíróság úgy látta, hogy a Btk. megszorító értelmező rendelkezéseinek alapulvételével a bűnszervezeti elkövetés már nem állapítható meg e vádlottakkal szemben, amelynek folytán a Btk. 2. § (2) bekezdésének szabályaiból az elbíráláskori törvény alkalmazását látta indokoltnak.

[159] A Kúria a bűnszervezeti elkövetés megvalósulását illetően az alábbi érvek mentén foglalt állást.

[160] A bűnszervezet jogi szabályozását a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény 1997. szeptember 15. napjával iktatta be a büntetőtörvénybe (korábbi Btk. 137. § 7. pont). A rendelkezést a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 35. §-a 1999. március 1. napjával módosította és átszámozta (korábbi Btk. 137. § 8. pont). Az ekkor hatálybalépett törvényszöveg szerint bűnszervezet: bűncselekmények rendszeres elkövetése révén haszonszerzés végett létrejött olyan bűnszövetség, amely feladatmegosztáson, alá-fölérendeltségi rendszeren és személyi kapcsolatokon nyugvó szerepvállaláson alapul.

[161] Ezt követően a törvényszöveget a 2002. április 1. napjától hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 19. § (5) bekezdése határozta meg. Aszerint a bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Ugyanez a szövegezés került át a 2013. július 1. napján hatálybalépett Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjába is.

[162] E két törvényi rendelkezés összevetése alapján kitűnik, hogy a 2002. április 1. napjától hatályos módosítás a bűnszervezet fogalmi elemei közül többet elhagyott, ugyanakkor új tényállási elemeket is meghatározott. A módosító törvény miniszteri indokolása akkor az alábbiakat tartalmazta: „A szervezett bűnözés elleni hatékony fellépés büntetőjogi eszközeinek kialakítása az elmúlt időszakban különös hangsúlyt kapott mind az Európai Unióban, mind más nemzetközi szervezetekben. 1998. december 21-én az Európai Unió Tanácsa együttes fellépést fogadott el az Európai Unió tagállamaiban a bűnöző szervezetben

való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról.”. Az együttes fellépés 1. Cikke határozza meg a bűnöző szervezet fogalmát: „Ezen együttes fellépés tekintetében a »bűnöző szervezet« kettőnél több személy hosszabb időre szóló szervezett együttműködését jelenti olyan bűncselekmények összehangolt elkövetésére, amelyek büntetési tételének felső határa legalább négyévi szabadságvesztés büntetés, vagy ilyen tartamú biztonsági intézkedés, avagy ennél súlyosabb büntetés, tekintet nélkül arra, hogy ezek a bűncselekmények magukban képezik az elkövetés célját, vagy pedig eszközül szolgálnak arra, hogy vagyoni előnyt szerezzenek és adott esetben közhatóságok működését megengedhetetlen módon befolyásolják.”.

[163] 2000. december 14-én a 2282/2000. (XI. 29.) Korm. határozat alapján a belügyminiszter aláírta az ENSZ keretében létrejött Egyezményt a nemzetközi szervezett bűnözés ellen, amelyet a 2006. évi CI. törvény hirdetett ki. Az Egyezmény 2. Cikke határozza meg a szervezett bűnözői csoport fogalmát.

[164] „Az Egyezmény alkalmazásában

»szervezett bűnözői csoport«: bizonyos ideig fennálló, három vagy több főből álló strukturált csoport, amely összehangoltan működik egy vagy több, a jelen az Egyezményben meghatározott súlyos bűncselekmény elkövetése céljából, közvetlen vagy közvetett módon pénzügyi vagy más anyagi haszon megszerzésére törekedve;

»súlyos bűncselekmény«: legalább négy év szabadságvesztéssel vagy súlyosabb büntetéssel büntethető bűncselekményt megvalósító magatartás;

»strukturált csoport«: nem egyetlen bűncselekmény azonnali végrehajtására, és nem alkalmasszerűen létrehozott csoport, amelyben nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepekkel rendelkezzenek, vagy hogy tagsága állandó legyen, illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen”.

[165] A törvény az együttes fellépésnek és az említett ENSZ Egyezménynek megfelelő rendelkezést tartalmaz a bünszervezet fogalmára.

[166] A törvényt módosítás tehát tudatosan, az ENSZ Egyezmény kifejezetten ezt rögzítő tartalmára való utalással mellőzte a bünszervezet fogalmi elemei közül – egyebek mellett – az alá-fölérendeltség követelményét, a konspiratív működés pedig sem a korábbi, sem a későbbi szabályozásnak nem volt eleme, és azt a hivatkozott nemzetközi jogi aktusok sem kívánják meg.

[167] A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a ugyanakkor valóban módosította a Btk. bünszervezet fogalmára adott értelmező rendelkezését. Eszerint bünszervezet a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[168] A törvényt módosítás tehát a hierarchikus szervezettség és a konspiratív működés követelményét építette be új tényállási elemként a bünszervezet fogalmába.

[169] A Kúria a Bhar.III.571/2019/41. számú határozatában kifejtette, hogy a módosítást követően hatályos Btk. nem tartalmaz törvényi értelmezést a „hierarchikusan szervezett” és a „konspiratíván működő” fogalmi elemekhez. Ezek értelmezése a jogalkalmazó, a bíróság feladata. A jogalkalmazó Alaptörvényben rögzített kötelességének eleget téve értelmezésekor figyelembe veszi a jogszabályhoz fűzött indokolást, azonban annak kötőereje nincs, az nem anyagi jogi szabály. A törvényi indokolás az egyes fogalmi elemek megállapításához nyújt értelmezési segítséget. Az azonban már a bíróság feladatát képezi, hogy adott tényállás alapján a bünszervezetben elkövetés megállapítható-e.

[170] Az Alkotmánybíróság a 3041/2021. (II. 19.) AB határozatában utalt rá, hogy „az Alaptörvény 28. cikkében megkövetelt vélelem szerint a bíróságoknak a jogalkalmazás során azt kell feltételezniük, hogy a jogszabályok előírásai a józan észnek megfelelő célt szolgálnak.” {3041/2021. (II. 19.) AB határozat [22]}.

[171] Az Alkotmánybíróság továbbá leszögezte: „pusztán az a tény, hogy a bíróság a jogszabály céljának vizsgálata után azzal ellentétes tartalmú döntést hoz, nem eredményez minden esetben és feltétlenül alaptörvény-ellenességet. Egy ilyen követelmény a jogrend működőképességet veszélyeztető rugalmatlanságát idézhetné elő. Maga az Alaptörvény 28. cikke is akként fogalmaz, hogy a jogértelmezésnek a jogszabály célját kell elsősorban figyelembe vennie, és nem zárja ki, hogy a jogszabály tartalmának megállapításakor a bíróság egyéb szempontokra is figyelemmel legyen, és hogy ezek mérlegelése során, indokolt esetben, a jogszabály eredeti céljával ellentétes következtetésre jusson. Az a bírósági mérlegelés azonban, amely a jogszabály céljának vizsgálatát teljes mértékben és kifejezetten kizárja, már alaptörvény-ellenesnek minősül.” {23/2018. (XII. 28.) AB határozat [30]}.

[172] A Kúria ennek ismeretében alakította ki álláspontját, amely szerint a jogszabályi változás nem jelenti feltétlen a bünszervezet fogalmának jogalkalmazói újragondolását {Bfv.I.752/2020/17. [128]-[131] bekezdés}.

[173] Ennek megfelelően a Kúria már számos határozatában foglalt állást, hogy a bünszervezet egyik új fogalmi elemeként meghatározott hierarchikus szervezettség nem jelenti valamennyi bünszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bünszervezet megállapítását az új fogalom szerint is. A csoport konspiratív működése mint a másik új fogalmi elem pedig a korábbi fogalmi elemek közül az összehangolt működésnek feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi (Bhar.III.571/2019/41., Bfv.II.322/2021/8., Bfv.II.605/2021/8.).

[174] A vázolt értelmezési keret tükrében pedig a Kúria megítélése szerint a bünszervezetben elkövetés ismérvei a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott tekintetében az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések mentén is hiánytalanul megvalósultak.

[175] Az irányadó tényállás alapján a felsorolt vádlottak részvételével működő, I. rendű vádlott körül csoportosuló elkövetői kör tagjainak száma a hármat meghaladta.

[176] A tényállásból kiolvashatóan a szervezet célja a felsorolt vádlottak esetében – legalább – két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a Btk. alapulvételével költségvetési csalás büntettként minősülő bűncselekmények megvalósításával ötévi, illetve azt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények elkövetése volt.

[177] Ugyancsak megállapítható, hogy az ítélet tényállásában körülhatárolt elkövetői kör hosszabb időre szerveződött, hiszen az 2005. év elején már működött, és 2010-ig – tehát mintegy öt éven át – fejtette ki tevékenységét. A hosszabb időre való szerveződés lényege, hogy az elkövetés tartama nem limitált. A tényállásbeli, 5 évet átívelő elkövetés a hosszabb időre szerveződés kritériumának önmagában is megfelel, ráadásul a cselekmények további ismétlődése nem a vádlottak önkéntes szándéka folytán fejeződött be, hanem szándékukon kívül, sőt, annak ellenében ható kényszerítő külső körülmény, mégpedig a nyomozó hatóság közbelépése okán. Mindezen körülmények pedig megalapozzák a szerveződés hosszabb időre kiterjedő, egyúttal erre irányuló jellegének megállapítását.

[178] A fentebb kifejtettek szerint a hierarchikus, alá-fölérendeltséget tükröző szerveződés megkülönböztető jegye a valamely – akár egyetlen – tag általi utasítási jogkör gyakorlása a szerveződés más tagjai felett. Az utasítások tárgyát pedig értelemszerűen a szervezet tevékenységébe tartozó feladatok ellátására való felhívás képezi. A szervezet tehát abban az esetben alkot hierarchikus struktúrát, ha valamely tagja utasításokat ad a többi tag (vagy legalább a tagok egy része) számára. Az utasítás pedig nem más, mint feladatmeghatározás.

[179] Az elsőfokú bíróság az e tekintetben a másodfokú bíróság által is megalapozottnak tartott tényállásában részletesen kifejtette (elsőfokú ítélet 79. oldal, 85-86. oldal), hogy a szervezet működését az I. rendű vádlott miként irányította, a szervezet céljainak elérése érdekében vádlott-társai feladatait irányító tevékenysége körében miként határozta meg. Ez azt jelenti, hogy a feladatok megosztása körében hierarchia érvényesült, amennyiben a szervezet tevékenysége felett teljes kontrollt gyakorló I. rendű vádlott adott iránymutatást (utasítást) vádlott-társainak a vállalt feladatkörükbe eső tevékenységek ellátására és annak módjára.

[180] E ténybeli alapon ezért kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a vádlottak szerveződése hierarchikus jellegű volt, és e hierarchia élén az I. rendű vádlott állt.

[181] A bünszervezeti elkövetés iménti fogalmi elemeit a Szegedi Ítéltábla is teljesülni látta, így a bünszervezet megállapításának mellőzését kifejezetten a további törvényi ismerv – a konspiratív működés – hiányával indokolta, hivatkozva egyfelől arra, hogy ún. belső konspiráció egyáltalán nem érvényesült a szervezeten belül {másodfokú ítélet [283] bekezdés}, másfelől a külső konspiráció a szervezet működésének „alapszintű” eltitkolását nem haladta meg, annál is inkább, mert a vádlottak nem tanúsítottak olyan magatartást, „amelyek egyrészt nem szükségesek az adott bűncselekmény megvalósításához, másodlagosan mintegy többlet, minősített védelmet nyújtanak a bünszervezet leplezésével szemben” {másodfokú ítélet [284]-[288] bekezdés}.

[182] Az iménti érvek ellenében a Kúria elvi alapvetésként rögzíti, hogy a törvény az „átlagos” vagy „szokásos” szervezettség mértékét meghaladó többletet nem követel meg a konspiratív működés megállapításához {Bfv.II.1377/2020/12. [144], Bfv.II.330/2022/27. [339]}. A konspiráció alatt pusztán egyfajta titkos szervezettség és leplezett működés értendő, amelynek célja a csoport tényleges tevékenységének elfedése. A konspiráció célja a hatósági felderítés megghiúsítása; annak elérése, hogy a titokban történő szerveződés folytán a bűncselekmény és az elkövetők személye a külvilág számára ne legyen felismerhető, belső információk ne kerüljenek ki {Bfv.II.1.546/2022/10. [79]}. Közömbös tehát, hogy a hatósági felderítés ellehetetlenítésére törekvő konspiratív magatartás e cél elérésére alkalmas-e, hatékony-e, és elegendő-e a törekvés tettekben való kifejeződése.

[183] Az „alapszintű eltitkolást” meghaladó, azaz az „átlagos” elkövetési módtól való eltérés szükségességét hangsúlyozó ítéltáblai okfejtéssel szemben a Kúria továbbá utal rá, hogy jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság a bűncselekmény bünszervezetben való elkövetésének megállapíthatóságáról szóló 4/2005. Büntető jogegységi határozatában, az indokolás V. pontjában egyértelműen állást foglalt, hogy bizonyos bűncselekmények – így a jogegységi határozatban felhozott, az illegális nemzetközi migrációval összefüggő embercsempészség – jellemzően bünszervezet közreműködésével valósulnak meg. Ez tágabb értelemben azt jelenti, hogy meghatározott, jellegzetes elkövetési mód útján véghezvitt bűncselekmények elkövetése tipikusan bünszervezetben megy végbe. Másként szólva, az ilyen jellegzetes elkövetési módok esetében éppen a bünszervezeti elkövetés az „átlagos”. Az ilyen esetekben pedig a bünszervezeti elkövetés megállapításához a „szokásos” elkövetési módtól való eltérés szükségességének megkövetelése valójában a törvényi ismérvek – minden alapot nélkülöző – szigorítását, szűkítését jelenti.

[184] Pontosan ilyen, rendszerint a bünszervezeti elkövetés jegyeit magán viselő cselekményről van szó a jelen ügy I. tényállási pontjának tárgyát képező, a szervezetet irányító személy által koordinált széleskörű cégháló kiépítésével végbemenő, a céghálóba tartozó egyes gazdasági társaságok élére külföldi állampolgárságú „stróman” ügyvezetők bevonásával párosuló „számlagyár” működtetésével megvalósuló adócsalás (kötségvetési csalás) esetében is. Az ilyen bűncselekmények esetében éppen a bünszervezeti elkövetés tekinthető „átlagosnak”. Ehhez képest a Kúria nem osztotta az ítélőtábla érveit, amelyek a konspiratív tevékenység meglétéhez a bűncselekmények leplezésének elkerülése érdekében alkalmazott cselekvősegek magasabb fokát kívánta volna meg.

[185] Mindezek előrebocsátását követően, a megállapított tényállás alapján az elkövetői kör működésének konspiratív jellege is kirajzolódik. A valós ügyletek fiktív számlákkal való leplezése eleve konspiratív magatartás, ahogy a fiktív számlák kibocsátásához használt gazdasági társaságok cserélgetése is, és hasonlóképpen a számlakibocsátó cégek élére állított elérhetetlen ügyvezetők alkalmazása.

[186] A Kúria álláspontja szerint a kódolt nyelvezet használata is felismerhető a vádlottak kommunikációjában. Erre az elsőfokú bíróság számos meggyőző példát hozott fel, így pl. ítélete 373. oldalán felidézte, hogy az I. rendű vádlott telefonbeszélgetésében az illegális ügylet megvalósulása a tegnap átvitt pizza kisütésének sikerére való utalással került szóba, avagy, hogy az ügyben érintett cégeket személyneveken nevezték. Hasonló, a leplezést célzó elnevezések a harmadfokú felülbírálattal érintett több vádlott kommunikációjában is előfordultak (pl. elsőfokú ítélet 390. oldal, 396. oldal). Nem kétséges, hogy a nyomozás ügyiratai tükrében mindezek értelmezése nem okoz nehézséget, azonban elhangzásukkor ilyen ügyiratok – természetesen – nem léteztek, a büntetőeljárás megindításához és sikeres lefolytatásához dekódolásukra volt szükség.

[187] Ha pedig a külvilág előtt rejtve megvalósított, de legalábbis rejtve megvalósítani szándékolt cselekmény a szervezetben részt vevő vádlottak jelen ítéleti tényállásból is kitűnő összehangolt tevékenységével párosul, ez pontosan az értelmező rendelkezések által megkívánt konspiratív működés fogalmának felel meg.

[188] Lényeges tény végül az is, hogy a megállapított tényállás szerint az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottak aktív tagjai voltak a bünszervezetnek, annak tevékenységében folyamatosan – azaz nem eseti jelleggel – vettek részt.

[189] Mindebből pedig az következik, hogy a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott magatartásából a bünszervezeti elkövetés elbíráláskori törvény által szabott ismérvei is felismerhetők. Következésképpen, a Btk. 2. § (2) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazásának egyikük esetében sincs helye, és cselekményüket a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján az elkövetéskori törvény alapulvételével kell minősíteni, illetve a jogkövetkezményeket is a korábbi Btk. alapján kell kiszabni velük szemben.

[190] 4.2. Az I. tényállási pontbeli cselekmények minősítése során az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a 2007. december 31. napjáig hatályos, korábbi Áfa tv., valamint az Áfa tv. releváns rendelkezéseit. Ugyancsak helytállóan vezette le ítélete 577. oldalán, hogy az I. rendű vádlott a fiktív számlák kibocsátásával, illetve a számlakibocsátást koordináló tevékenységével segítséget nyújtott a tettesi alapcselekményt kifejtő számlabefogadók részére, hogy a fiktív számlák áfa-tartalmának erejéig jogellenesen adóbevétel-csökkenést okozzanak az állami költségvetésnek. A II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott pedig – általuk is tudott módon – az I. rendű vádlott jogtalan tevékenységének sikerét mozdította elő az ítéleti tényállásban írtak szerint, ezzel a korábbi Btk. 21. § (3) bekezdése szerinti bűnsegédi magatartást tanúsítva.

[191] Hasonlóképpen helyesen utalt a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXI. törvénynek az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró szabályaira, és jutott arra a következtetésre, hogy a ténylegesen el nem végzett termékértékesítésről és szolgáltatásnyújtásról kiállított (fiktív) számla könyvelésbe való beállításával az adózók az adott gazdasági társaság adózás előtti eredményét mint a társasági adó alapját jogosulatlanul csökkentették (elsőfokú ítélet 576-577. oldal).

[192] Az adócsalás rendbelisége az adókötelezettségek (adó jogviszonyok) számához igazodik, azaz a tettesi alapcselekmények az adónemek számához igazodnak. Mivel az egyazon tettes által irányított különböző gazdasági társaságok adókötelezettségének teljesítése vagy elmulasztása más-más adó jogviszonyt érint, főszabályként a tettes azonossága mellett nem csak adónemenként, de gazdasági társaságonként is több rendbeli bűncselekmény megállapítása indokolt. Pontosan ezt a főszabályt követte – helyesen – az elsőfokú bíróság is az I. tényállási pontbeli cselekmények minősítése során, mert az általa a IV. pontbeli cselekmény minősítéskor felhívott, BH 2004.270. számon közzétett eseti döntés elvi tételeinek alkalmazására szolgáló körülmények az I. pontban nem álltak fenn (ha a terhelt több gazdasági társaságban kifejtett tevékenységével sérti a költségvetésnek az adóbevételekhez való jogát és a folytatólagosság törvényben írt tartalmi követelményei is fennállnak, a bűncselekmények halmazata az adónemek, nem pedig a gazdasági társaságok számához igazodik). Ennek alkalmazására ugyanis – az eseti döntés indokaiból kitűnően – akkor kerülhet sor, ha a különböző gazdasági társaságok létrehozása, működtetése egyazon törvénytelen adóelvonó magatartás kiteljesülését szolgálja. Ez az esetkör pedig nem illeszkedik az I. tényállási pontban írt számlabefogadó gazdasági társaságokra (egyéni vállalkozói tevékenységre). Azok ugyanis mind valós gazdasági tevékenységet végeztek, megalapításuk célja egyáltalán nem az volt, hogy a tettesi alapcselekményt kifejtő vádlott „több csatornán” is azonos jogellenes tevékenységet végezzen. Ehelyett arról volt szó, hogy a tettesi alapcselekményt kifejtő elkövető a számlagyár „szolgáltatásait” több különböző, de valós gazdasági tevékenységet végző vállalkozása érdekében is igénybe vette, egymástól függetlenül.

[193] Az eljáró bíróságok helyes álláspontjával összhangban az azonos adónemre, több adómegállapítási időszakon át elkövetett adócsalás – a korábbi Btk. 12. § (2) bekezdésében írt feltételek meglétében – a folytatólagosság törvényi egységébe olvad.

[194] A folytatólagosság körében külön ki kell térni az I/24. pontban rögzített cselekményre, amelyet az elsőfokú bíróság az érintett adónemek számához igazodóan 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalásnak minősített, a folytatólagos elkövetés megállapításának feltételei a jelen esetben nem állnak fenn a teljes cselekménysorra. A tettesi alapcselekményt kifejtő, jogerősen elítélt XX. rendű terhelt 2006-ban ugyanis egy áfabevallásban okozott 307.000 forint adóhiányt, illetve a 2006-ra vonatkozó személyijövedelemadó-bevallásában 246.000 forint adóhiányt szja adónemben és 180.000 forint adóhiányt egészségügyi hozzájárulás járulék tekintetében. A tényállásban írt további bevallások azonban már 2008-2009 évet érintik, azaz általános forgalmi adó adónemben több bevallási időszak is „kimarad” a cselekménysorból, illetve a XX. rendű terhelt a 2007 évre vonatkozó személyijövedelemadó-bevallásában tett nyilatkozatával sem követett el újabb adócsalást a személyi jövedelemadóra és az egészségügyi hozzájárulásra. Következésképpen, a 2006 évet érintő cselekmények nem vonhatók a folytatólagosság törvényi egységébe a 2008-2009 évet érintő cselekményekkel, és e korábbi magatartásokat további 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntetteként (áfa, személyi jövedelemadó) [korábbi Btk. 310. § (2) bekezdés], bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségeként (egészségügyi hozzájárulás) [Btk. 310. § (1) bekezdés] meg kell állapítani a II. rendű vádlott terhére. A

kizárólag a 2008-2009 évben megvalósított cselekményekben részes IV. rendű és XXII. rendű vádlott cselekményének minősítését ugyanakkor az előbbiek nem érintik.

[195] Az ítélet tábla az I/11., I/15., I/16., I/23., I/26., I/29., I/30., I/35., I/36., I/37. tényállási pontban a társasági adó adónemben okozott adóhiány összegét nem tartotta kétséget kizáró bizonyossággal megállapíthatónak, az I/24., I/31., I/32. és I/33. tényállási pontban pedig a személyi jövedelemadó adónemet és az egészségügyi hozzájárulást érintően tett ugyanilyen tartalmú megállapítást a tényállásban. Az érintett tényállásokhoz ugyanakkor nem kapcsolódik felmentő rendelkezés, hiszen a másodfokú bíróság a cselekményeket költségvetési csalásként bírálta el, ami azt jelenti, hogy a vagyoni hátrányt kizárólag az általános forgalmi adó adónemben okozott adóhiány összegéhez igazodóan állapította meg. Ellentétes döntés, illetve az ellentétes döntés ellen bejelentett másodfellebbezés hiányában viszont a tényállás a felsorolt tényállási pontokban rögzült, pontosan ugyanúgy, ahogy a Kúria az I/3. tényállási pont körében már vázolta.

[196] Következésképpen: a rögzült tényállásokban vagyoni hátrányként megállapított összeg nem tartalmaz társasági adó (személyi jövedelemadó, egészségügyi hozzájárulás) adónemben okozott adóhiányt, ami azt jelenti, hogy a korábbi Btk. alkalmazása mellett az érintett tényállási pontokban a felsorolt adónemekben elkövetett adócsalás miatt emelt vád alól a II. rendű vádlottat felmentettnek kellett tekinteni, az I/3. pontban pedig a Kúria maga hozott felmentő rendelkezést a II. rendű vádlottal szemben a társasági adó adónemre büntegédként elkövetett adócsalás büntette miatt emelt vád alól.

[197] 4.3. A vádlottak terhére megállapított magánokirat-hamisítás rendbelisége a benyújtott (és a benyújtással felhasznált) adóbevallások számához igazodik. Kiemelést érdemel e körben, hogy a személyi jövedelemadó és az egészségügyi hozzájárulás bevallására egyaránt a személyi jövedelemadó-bevallásban került sor [az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény 11. § (8) bekezdés], így azonos bevallásban megvalósított, személyi jövedelemadóra és egészségügyi hozzájárulásra vonatkozó valótlan nyilatkozattétel a 2 rendbeli adócsalás mellett csak egyetlen rendbeli magánokirat-hamisítás megállapítását eredményezi. Értelemszerűen megvalósul továbbá a magánokirat-hamisítás vétsége, ha az adózó a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1979. évi 5. törvényerejű rendelet (Btké.) 27. § (1) bekezdés a) pontjában írt 100.000 forintot meg nem haladó összegre, illetve az elbíráláskori törvény 462. § (3) bekezdése szerinti 500.000 forintot meg nem haladó, ezért az adócsalás (költségvetési csalás) megállapítását lehetővé nem tevő adóösszegre vonatkozóan tesz valótlan nyilatkozatot a bevallásában.

[198] Az azonos bevallások egymást követő bevallási időszakokban egyaránt valótlan tartalommal történő benyújtása ugyancsak a folytatólagos elkövetés megállapítását eredményezi. A folytatólagosság körében a magánokirat-hamisítás vétsége kapcsán is irányadók az I/24. pontban megvalósított adócsalás folytatólagosságát, illetve a folytatólagos elkövetés megállapításának korlátait illetően kifejtettek.

[199] 4.4. A II. pontban megállapított tényállás szerint:

– I. rendű vádlottnak és társainak az volt a célja, hogy az I. és IV. pontban részletezett adócsalásból származó pénzt – eredetének leplezése céljából – pénzügyi tevékenység útján legalizálják.

– Az adócsalások elkövetéséből származó összegek eredetét a hálózatban található gazdasági társaságok közötti sorozatos banki átutalások útján kísérelték meg leplezni, illetve a bűncselekmények elkövetéséből származó jövedelmüket kiugróan magas értékű, fiktív személyi jövedelemadó-bevallások benyújtásával kísérelték meg legalizálni.

– I. rendű vádlott döntött a bűncselekményből származó pénz bankszámlák közötti átutalásáról, illetve bankszámlákra történő készpénzbefizetésekről, utasításokat adott és intézkedett a szervezet bankszámláira került pénzek kivételéről, illetve átutalásokról és befizetésekről.

– Ennek keretében IV. rendű vádlott és XXII. rendű vádlott az érintett bankszámlák feletti rendelkezési jogával élve az I. rendű vádlott utasítása szerint a számlákról – értelemszerűen az adócsalás elkövetéséből származó – különböző összegeket vettek fel készpénzben (elsőfokú ítélet 245-247. oldal), azokat az I. rendű vádlott részére átadva, illetve a fiktív jövedelmek kifizetésének is forrásként szolgáló „átvezetéseket” (helyesen: átutalásokat) bonyolítottak az I. rendű vádlott által irányított szervezethez tartozó másik gazdasági társaság bankszámlájára (247-253. oldal). II. rendű vádlott az I. rendű vádlott utasításainak megfelelően ugyancsak rendelkezett a számlakibocsátó cégek bankszámlái felett, továbbá nyilvántartást vezetett a fiktív munkabér-kifizetésekről. A XXVI. rendű vádlott pedig az I. rendű vádlott távollétében koordinálta a bűnszervezet irodájának működését, felügyelte az I. rendű vádlott által meghatározott feladatok végrehajtását.

– A bankszámlák feletti rendelkezési joggal bíró, illetve átutalásokat, befizetéseket intéző vádlottak (V. rendű vádlott kivételével), valamint az őket utasító vádlottak tudták azt, hogy a bűncselekmény elkövetéséhez felhasznált gazdasági társaságok bankszámláján megjelenő összegek bűncselekményből, adócsalásból származnak, ennek tudatában rendelkeztek közvetlenül vagy közvetve a pénzösszegek felhasználásáról.

[200] E tényekből pedig az IV. rendű és a XXVI. rendű vádlott tekintetében a pénzmosás valamennyi törvényi tényállási eleme hiánytalanul kitűnik, míg a II. rendű és a XXVI. rendű vádlott esetében az a jogi következtetés vonható le, hogy a törvényi tényálláson kívül eső magatartásával segítséget nyújtottak a pénzmosás elkövetési magatartásának vádlott-társai általi végrehajtásához.

[201] Ennek megfelelően a Kúria nem értett egyet a másodfokú bíróság okfejtésével, amely a felsorolt vádlottak II. pontban leírt magatartását az I. pontban megállapított adócsalás körében már értékeltnek tekintette. Indokoltnak mutatkozik ezért elhatárolni, hogy a vádlottak a számlakibocsátó cégek bankszámlái feletti rendelkezési jogának gyakorlása meddig tekintendő az alapbűncselekményhez (az adócsaláshoz) nyújtott segítségnek, és mikortól valósítja meg a pénzmosás büntetét.

[202] Az adócsalás az I. tényállási pontban azzal valósult meg, hogy a tettesi alapcselekményt kifejtő „megrendelők” egyéni vállalkozóként, illetve az általuk képviselt gazdasági társaság nevében fiktív számla kiállításával bízták meg az I. rendű vádlottat, azonban anélkül, hogy a számlakibocsátó és a számlabefogadó gazdasági társaság között valós gazdasági kapcsolat állt volna fenn, és így valótlan tartalmú számla adótartalmára a „megrendelők” áfabevallásukban jogtalanul gyakoroltak levonási jogot. Ehhez a számlakibocsátó gazdasági társaságok bankszámlái feletti rendelkező vádlottak azzal nyújtottak segítséget, hogy a rendelkezési joguk gyakorlásával biztosították a fiktív számla mögött álló ügylet valóságának látszatát.

[203] Következésképpen, a bankszámla feletti rendelkezési jog gyakorlása kizárólag addig marad az adócsaláshoz nyújtott bűnsegély keretei között, ameddig az a számlakibocsátó és a számlát befogadó megrendelő közötti pénzügyi tranzakció lebonyolítását szolgálja. A számlakibocsátó bankszámlájára a megrendelő által teljesített összegnek a megrendelőtől különböző személy vagy gazdasági társaság részére való továbbutalása/készpénzben való befizetése ezért már az adócsalás végrehajtásán túlmutat, és a pénzmosás törvényi tényállási elemeinek vizsgálatát teszi szükségessé.

[204] Azaz, a pénzmosás onnan kezdődik, amikor a büntetendő cselekményből származó pénzösszeg már nem a szerződésben szereplő (a számlát kibocsátó és az azt befogadó) felek között mozog, hanem olyan szervezetek között, amelyeknek az alapszerződéshez nincs közük {Bhar.II.495/2021/41. [150]}. A bűncselekményből származó pénz eredetének leplezése megvalósulhat különböző bankszámlákra történő átutalásokkal, függetlenül attól, hogy az azokhoz kapcsolt bankszámla műveletek átláthatóak [Bfv.I.830/2017/16. (BH 2019.125.II.)].

[205] A jelen ügyben irányadó tényállás pedig arra is kiterjed, hogy a számlagyárhoz tartozó cégek bankszámlájáról felvett (és a számlagyár másik cégének számlájára készpénzben befizetett) összeg egy része, illetve a számlagyárhoz tartozó cégek közötti „átvezetések” (átutalások) képezték a fedezetet a bérek, bérjellegű jövedelmek kifizetéséhez (elsőfokú ítélet 247. oldal 4. bekezdés, 247-253. oldalon részletezett táblázatok). Azaz, a számlagyárhoz tartozó gazdasági társaságok bankszámlái felett rendelkezési jogot gyakorló vádlottak olyan pénzügyi tranzakciókat hajtottak végre, amelynek keretében az adócsalásból származó összegeket nem a számlakibocsátó és a fiktív számlát befogadó gazdálkodó közötti ügylethez kapcsolódóan mozgatták, hanem attól függetlenül, akár közvetlenül végrehajtott átutalás révén, akár közvetve, a felvett készpénzt az I. rendű vádlottnak továbbítva, majd azt a számlagyár más cégének bankszámlájára készpénzben befizetve. Ez pedig pontosan a pénzmosás elkövetési magatartásának felel meg.

[206] E pénzügyi tranzakciók elsőfokú ítélet 246-247. oldalán írt végrehajtásával a IV. rendű és a XXII. rendű vádlott tettesi magatartást tanúsított. Mivel a pénzmosást egymás tevékenységéről tudva, közösen valósították meg, ezért a bűncselekményt a korábbi Btk. 20. § (3) bekezdése szerinti társtettesként követték el. Ezzel szemben a II. rendű vádlott a vázolt pénzügyi tranzakciók célját képező munkabér-kifizetésekről vezetett nyilvántartás vezetésével segítséget nyújtott a cselekmény végrehajtásához. Ugyanígy segítséget nyújtott a bűncselekmény elkövetéséhez a XXVI. rendű vádlott is, az I. rendű vádlott helyettesítésével, a pénzügyi tranzakciók végrehajtásának koordinálásával, felügyeletével. A IV. rendű és a XXVI. rendű vádlott ezért a pénzmosás korábbi Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédei.

[207] A hosszabb időn át, de rövid időközönként, rendszeres haszonszerzés végett ismétlődően, összességében a korábbi Btk. 138/A. § d) pontjában írt különösen nagy érték alsó határát meghaladó összegre végrehajtott cselekményekben mind a folytatólágosság [korábbi Btk. 12. § (2) bekezdés], mind az üzletszerű elkövetés (korábbi Btk. 137. § 9. pont) ismérvei hiánytalanul teljesülnek.

[208] Erre tekintettel a pénzmosás a korábbi Btk. 299. § (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősül.

[209] A Kúria tehát a másodfokú ítéletet megváltoztatva bűnösnek mondta ki a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottat pénzmosás büntetében [korábbi Btk. 299. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], amelyet IV. rendű vádlott és XXII. rendű vádlott társtettesként, II. rendű vádlott és XXVI. rendű vádlott pedig bűnsegédként követett el.

[210] 4.5. Ekként a tényállásban írt magatartásával

– II. rendű vádlott elkövette 20 rendbeli folytatólágosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] (I/1.: áfa és társasági adó, I/2.: áfa és társasági adó, I/3., I/4., I/6., I/10.: áfa és társasági adó, I/11., I/15., I/16., I/24.: áfa, társasági adó és egészségügyi hozzájárulás, I/26., I/29., I/30., I/35., I/37.), 26 rendbeli, 14 esetben folytatólágosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntetettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] (I/4., I/5.: áfa, szja és egészségügyi hozzájárulás, I/6., I/7.: áfa és szja, I/9.: áfa és társasági adó, I/12.: áfa és társasági adó, I/14.: áfa, szja és egészségügyi hozzájárulás, I/17., I/21.: áfa és társasági adó, I/23., I/24.: 2006. évi áfa és szja, I/27., I/28.:

áfa és társasági adó, I/33., I/34.: áfa és társasági adó, ebből folytatólagos: I/4., I/5.: áfa, szja és egészségügyi hozzájárulás, I/6., I/7.: áfa és szja, I/9.: áfa és társasági adó, I/14.: áfa, I/21.: áfa, I/23., I/28.: áfa, I/33.), 5 rendbeli, 1 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségét [Btk. 310. § (1) bekezdés] (I/7., I/17.: szja és egészségügyi hozzájárulás, I/24., I/36., ebből folytatólagos: I/7.), 70 rendbeli, 42 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét (korábbi Btk. 276. §), (I/1.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/2.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/3.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/4.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/5.: áfa- és szja-bevallás, I/6.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/7.: áfa- és szja-bevallás, I/8., I/9.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/10.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/11.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/12.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/13.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/14.: áfa- és szja-bevallás, I/15.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/16.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/17.: áfa- és szja-bevallás, I/18., I/19.: áfa- és szja-bevallás, I/20.: áfa- és szja-bevallás, I/21.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/22., I/23.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/24.: 2006. évi áfa- és szja-bevallás, 2008-2010. évi áfa-bevallás és 2009-2010. évi szja-bevallás, I/25., I/26.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/27., I/28.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/29.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/30.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/31., I/32., I/33.: áfa- és szja-bevallás, I/34.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/35.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/36.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/37.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/38., ebből folytatólagos: I/1.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/2.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/3.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/4.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/5.: áfa- és szja-bevallás, I/6.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/7.: áfa- és szja-bevallás, I/8., I/9.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/10.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/11.: áfa-bevallás, I/13.: áfa-bevallás, I/14.: áfa-bevallás, I/15.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/16.: áfa-bevallás, I/18., I/21.: áfa-bevallás, I/22., I/23.: áfa-bevallás, I/24.: 2008-2010. évi áfa-bevallás és 2009-2010. évi szja-bevallás, I/26.: áfa-bevallás, I/28.: áfa-bevallás, I/29.: áfa-bevallás, I/30.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/33.: áfa- és szja-bevallás, I/35.: áfa- és társaságiadó-bevallás, I/37.: áfa- és társaságiadó-bevallás) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntettét [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont] (II. tényállási pont).

– IV. rendű vádlott elkövette 9 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] (I/1., I/3., I/11., I/15., I/24., I/26., I/29., I/30., I/37.), 9 rendbeli 8 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] (I/2., I/4., I/6., I/10., I/16., I/21., I/27., I/33., I/35., ebből folytatólagos: I/2., I/4., I/6., I/10., I/16., I/21., I/33., I/35.), 29 rendbeli 24 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét (korábbi Btk. 276. §, I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/8., I/9., I/10., I/11., I/13., I/14., I/15., I/16., I/18., I/21., I/22., I/24., I/26., I/27., I/28., I/29., I/30., I/33., I/34., I/35., I/37., I/38., ebből folytatólagos: I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/8., I/10., I/11., I/13., I/14., I/15., I/16., I/21., I/22., I/24., I/26., I/28., I/29., I/30., I/33., I/35., I/37.) és folytatólagosan, társtettesként elkövetett pénzmosás büntettét [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont] (II. tényállási pont).

– XXII. rendű vádlott elkövette 4 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] (I/1., I/10., I/11., I/26.), 3 rendbeli 2 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] (I/4., I/16., I/24., ebből folytatólagos: I/4., I/16.), folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás vétségét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] (I/23.), 19 rendbeli, 10 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét (korábbi Btk. 276. §) (I/1., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/10., I/11., I/14., I/16., I/17., I/18., I/19., I/20., I/22., I/23., I/24., I/26., I/28., ebből folytatólagos: I/1., I/3., I/4., I/5., I/10., I/11., I/14.,

I/16., I/23., I/26.) és folytatólagosan, társtettesként elkövetett pénzmosás büntettét [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont] (II. tényállási pont).

– XXVI. rendű vádlott elkövette 3 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] (I/1., I/11., I/26.), 5 rendbeli folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntettét [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] (I/2., I/3., I/4., I/10., I/16.), 17 rendbeli, 12 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségét (korábbi Btk. 276. §) (I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/10., I/11., I/14., I/16., I/18., I/20., I/22., I/26., I/28., I/37., ebből folytatólagos: I/1., I/2., I/3., I/4., I/5., I/6., I/7., I/10., I/11., I/16., I/26., I/28.) és folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett pénzmosás büntettét [korábbi Btk. 303. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont] (II. tényállási pont).

[211] Egyidejűleg a Kúria a II. rendű vádlottat az ellene folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette miatt emelt vád alól felmentette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], míg az ellene 7 rendbeli, 3 esetben folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], az ellene 5 rendbeli, 3 esetben folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] és az ellene 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett adócsalás vétsége [korábbi Btk. 310. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentettnek tekintette.

[212] 5. A Kúria a fellebbezéssel támadott, a büntetés kiszabásáról és intézkedés alkalmazásáról szóló ítéleti rendelkezések Be. 618. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti felülbírálata eredményeképpen a vádlottak terhére szóló ügyészi fellebbezést IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott esetében alaposnak ítélte.

[213] A felülbírálat során megállapította, hogy a vádlottakkal szemben kiszabandó büntetés nemét és tartamát orientáló bünteteskiszabási körülményeket az első- és másodfokú bíróság is helyesen ismerte fel. A harmadfokú bíróság ezt csak annyival egészíti ki, hogy e körülmények között – a büntetést is alapvetően meghatározóan – a rendkívüli időmúlás, és ezzel párhuzamosan a büntetőeljárás kivételes elhúzódása esik számításba. A II. rendű vádlott esetében továbbá ugyanilyen súllyal kell értékelni, hogy súlyosan beteg, szinte magatehetetlen gyermekéről gondoskodik.

[214] Amiként azt a Kúria már fentebb, az alkalmazandó büntetőtörvény megválasztása körében kifejtette, a II. rendű, a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottal mint bünszervezeti elkövetővel szemben kiszabható büntetési tételkeret egyaránt két évtől tizenhat évig tartó szabadságvesztés.

[215] Mivel pedig a Kúria fentebb már utalt rá, hogy az e vádlottakkal szemben megállapítható, terhükre szóló súlyosító körülmények nyomatékát az enyhítő körülmények teljesen kioltják, ezért a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott esetében a bünszervezeti elkövetés megállapítása mellett is indokolt a korábbi Btk. 87. § (1) bekezdésének alkalmazásával, illetve a (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő rendelkezések teljes kimerítésével kiszabott, a másodfokú bíróság által 1 év tartamban meghatározott szabadságvesztés. XXVI. rendű vádlott esetében – felelősségének a IV. rendű és a XXII. rendű vádlottal lényegében azonos terjedelme miatt – a harmadfokú bíróság a korábbi Btk. 87. § (3) bekezdésének alkalmazását már nem találta indokoltnak.

[216] A két évet el nem érő tartamú szabadságvesztés végrehajtási fokozata a bünszervezeti elkövetés mellett is börtön [korábbi Btk. 42. § (3) bekezdés, 43. § a) pont].

[217] A kiszabott szabadságvesztésből a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra [korábbi Btk. 47. § (4) bekezdés d) pont].

[218] A bünszervezeti elkövetés megállapítása mellett a korábbi Btk. 90. § c) pontja a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését kizárja, ezért a

harmadfokú bíróság mellőzte az ítéletábra erre vonatkozó rendelkezését a IV. rendű, a XXII. rendű és a XXVI. rendű vádlottal szemben. Ugyancsak mellőzte a korábbi Btk. 104. § (1) bekezdése szerint végrehajtásban próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását feltételező előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket e vádlottakkal szemben.

[219] Mivel a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott – az elkövetett bűncselekmények jellege folytán – méltatlanok arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyenek, őket a Kúria a korábbi Btk. 53. §-a alapján közügyektől eltiltásra is ítélte, a mellékbüntetés tartamát a Btk. 55. § (1) bekezdésében írt keretek között – a szabadságvesztés tartamához igazodóan – 1 évben meghatározva.

[220] A II. rendű vádlott esetében ugyanakkor a Kúria fentebb további olyan, kiemelt értékelést igénylő enyhítő körülményt azonosított, amely a büntetés kiszabása során különös méltánylást érdemlő módon alapul szolgál a XXVI. rendű vádlott esetében mellőzött enyhítő rendelkezések [a korábbi Btk. 87. § (3) bekezdésének] alkalmazására, megteremtve a törvényi alapját a szabadságvesztésnél enyhébb büntetés kiszabásának. A közérdekű munka vagy pénzbüntetés kiszabását a bünszervezetben történő elkövetés sem zárja ki.

[221] Ilyen körülmények között a Kúria a korábbi Btk. 51. § (1) bekezdésében meghatározott pénzbüntetést szabott ki, a közérdekű munkánál enyhébb büntetési nem megválasztása során különös méltánylást érdemlő körülményként értékelve a II. rendű vádlott ápolást igénylő gyermekéről való gondoskodását. A pénzbüntetés mértékét a korábbi Btk. 51. § (3) bekezdésében írt keretek között határozta meg, a napi tételszámot a bűncselekmény tárgyi súlyához, míg az egy napi tétel összegét a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazítva. Ekként a napi tételszámot – a cselekmény magasabb tárgyi súlyát érzékeltetve – 400 napban, míg az egy napi tétel összegét a törvényi minimumnak megfelelő 2.500 forintban állapította meg.

[222] A korábbi Btk. 52. § (1) és (2) bekezdése alapján, ha az elítélt a pénzbüntetést nem fizeti meg, akkor a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni, amelynek során egy napi tétel helyébe egy nap szabadságvesztés lép.

[223] A cég 1-et 2023. augusztus 14-én törölték a cégnyilvántartásból, ezért a Kúria – megszűnésére tekintettel – az eljárás e jogi személyre vonatkozó részét megszüntette [a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) 16. § (1) bekezdés b) pont].

[224] Feltüntette az ítélet rendelkező részében a XXVI. rendű vádlott személyazonosító igazolványának megváltozott számát.

[225] A Be. 613. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 617. §-ára – megállapította, hogy a harmadfokú eljárásban ugyancsak a II. rendű és a IV. rendű vádlott kirendelt védőjének díjával merült fel bűnügyi költség, amelynek megfizetésére a Be. 574. § (1) és (4) bekezdésének alkalmazásával a bűnösnek kimondott vádlottakat kötelezte külön-külön. A jogi személy érdekében kirendelt jogi képviselő díjával ugyancsak bűnügyi költség merült fel, amelyet – intézkedés alkalmazásának hiányában – az állam visel (Jszbt. 19. §).

[226] IV. 1. Mindezek alapján a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét II. rendű, IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott tekintetében a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a másodfellebbezéssel támadott határozatot a Be. 623. §-a szerint helybenhagyta.

[227] VII. rendű vádlott és a cég 2 tekintetében a Be. 623. §-a alapján az ítéletábra ítéletét helybenhagyta.

[228] I. rendű vádlott tekintetében a IV. pontban írt tényállás – a harmadfokú eljárásban a Be. 619. § (3) bekezdése alapján ki nem küszöbölhető – részbeni megalapozatlansága (felderítetlensége) folytán a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította [Be. 625. § (4) bekezdés].

[229] Az I. rendű vádlott védője által bejelentett, törvényben kizárt és egyben elkésztett fellebbezést a Be. 588. § (1) bekezdése alapján elutasította.

[230] 2. A Kúria az I. rendű vádlott tekintetében lefolytatandó új eljárásra a Be. 611. § (1) bekezdése szerinti iránymutatásként szabja, hogy a másodfokú bíróság az ítélet IV. pontját érintő megalapozatlanság okához – a részbeni felderítetlenséghez – illeszkedően igazságügyi adószakértő kirendelésével tárja fel a vád tárgyává tett cselekményeket illetően az általános forgalmi adó adónemben az adóhiány összegét.

[231] Ezt követően válhat lehetségessé a IV. pontban megállapítandó tényállás alapján a helyes büntető anyagi jogi következtések levonása, illetve az I. rendű vádlott terhére rótt cselekmények teljeskörű elbírálása.

[232] A Kúria – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezése nyomán – öttagú tanácsban járt el.

Budapest, 2024. május 16.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzinger Márton s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.641/2022/40. számú ítélete a Kúria Bhar.II.307/2024/14. számú ítéletével II. rendű, IV. rendű, XXII. rendű és XXVI. rendű vádlott tekintetében 2024. május 16. napján jogerős és végrehajtható.

A Kúria Bhar.II.307/2024/14. számú ítélete I. rendű vádlott tekintetében 2024. május 16. napján végleges.

Budapest, 2024. május 16.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke